

Grosuplje (centrala)
sP 908
KLASJE
2004



KNJIŽNICA GROSUPLJE

KNJIŽNICA GROSUPLJE
ADAMIČEVA 15

1290 GROSUPLJE

OBČINA IVANČNA GORICA

POŠTNINA PLAČANA PRI
1295 IVANČNA GORICA

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica

Številka 9

letnik 10

november 2004



RAČUNALNIŠKI INŽENIRING d.o.o.

Sokolska ulica 5, 1295 Ivančna Gorica

TEL: 01/7869-040 FAX: 01/7869-045

POPOLNA PONUDBA

Računalniki, tiskalniki, komponente...

Programi za podjetja in sam. podjetnike...

...za računovodstvo in trgovino

<http://www.lamas.si>

e-mail: lamas@lamas.si

ZGODBA O DANES

Naše pojmovanje časa razumeva čas kot linearno strukturo. Začne se v točki A in konča v točki B. V tem časovnem pojmovanju ne obstaja čas levo, desno, gor in dol, čas paralelno in čas horizontalno. Obstaja začetek in konec. Na podoben način razumevamo tudi življenje; od točke A do točke B (o tem, kje konkretno se nahaja točka B, zdaj ne bomo razpravljali), vmes pa je včeraj, danes, jutri.

Še včeraj so bili morje in dopustniški dnevi, predvčeršnjim zvončki in trobentice, jutri bo novo leto, pojutrišnjem že evro. Misli imamo usmerjene v včeraj in jutri. Nihče pa se ne vpraša, kaj se dogaja z danes. Danes osamljen in čemerem sedi v kotu in čaka, da ga opazijo. Da opazijo njegovo sončno jutro, jutranjo roso, zmrznjene rože na oknih ali nagajiv otroški obrazek, ki opazuje skozi zadnje steklo pred vami vožečega avtomobila. Kolikokrat si vzamemo čas, da opazimo, kako lep je danes in kako dobro se počutimo danes, kljub hitenju v službo, gneči na cesti, kljub hinavski bolečini v zatilju in kljub že znanemu: "Joj, spet mi ne bo vsega uspelo narediti danes."

Vzemite si čas za danes, vzemite si pet minut za danes, nekemu podarite nasmešek danes ali pa se ustavite za minutko in pomislite na tiste, ki jih imate radi še danes. In vedno imejte v mislih, da se včeraj nikoli ne vrne in jutri nikoli ne more biti danes.

np

PRVA RAZSTAVA OBLIKOVANIH BUČ NA GRADIŠČU



str. 6

Obvestilo uredništva

Naslednja, novoletna številka Klasja, bo izšla najkasneje 22. decembra. Rokopise in čestitke sprejemamo do srede, 15. decembra.

Ponovno opozarjamo naše dopisnike, da prispevkov, daljših od ene tipkane strani (30 vrstic), brez poprejšnjega dogovora z urednikom, ne bomo objavili.

V uredništvu imamo novega namestnika odgovornega urednika, to je Matej Šteh, ki bo tudi dosegljiv na telefonski številki Klasja, 01 7869 400, 7869 401 (fax) in 041 376 662 (GSM)

Uradne ure uredništva časopisa Klasje:

ponedeljek: 8.00 - 11.00
sreda: 13.00 - 16.00
petek: 8.00 - 11.00

KAKOVOST VODE IZ VODOVODNEGA SISTEMA STIČNA

Glede govoric in različnih obveščanj o oporečni pitni vodi iz vodovodnega sistema Stična, daje Javno komunalno podjetje Grosuplje sledečo informacijo.

Vodovodni sistem Stična se napaja iz vodnih zajetij Lahka voda, Drmožnik, Izirek, Babje koleno, drenaže in dveh vrtin v Stškem potoku. Ker so ostala zajetja, razen obeh globokih vrtin površinska zajetja, se ob nestabilnih vremenskih razmerah (takrat ko motnost vode naraste na 1 NTU) samodejno izklopijo iz obratovanja, v funkciji ostaneta le vrtini Stiški potok, iz katerih se črpa ustrezna pitna voda.

Na vodovodnem sistemu Zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana opravlja redne mikrobiološke in kemijske preiskave pitne vode. Po prejemu obvestila o obolenosti s kratkotrajnimi prebavnimi motnjami na območju Ivančne Gorice, Muljave, Stične, Šentvida pri Stični, Gabrja in Petrušne vasi, so bili s strani ZZV Ljubljana in zdravstvenega inšpektorata predpisani ukrepi na vodovodnem sistemu ter odvzeti vzorci pitne vode. Pri pregledu stiške vode 27.10.2004 je bilo ugotovljeno, da voda iz vrtin in omrežja ustreza pravilniku o pitni vodi (Ur. L. RS, št. 19/04). Poleg osnovnih preiskav so

se v vodi iskali tudi virusi, ki naj bi bili izolirani v blatu obolelih (Kalici in Astro virusi). V pitni vodi teh virusov ni bilo. Ker pa je bil na dveh vzorčnih mestih izoliran drug (rota virus), ki se z rednim nadzorom pitne vode po Pravilniku ne ugotavlja, je bilo odrejeno ponovno vzorčenje, čiščenje in izpiranje celotnega sistema, povečanje dozacije klora na zgornjo dopustno vrednost ter ponovno obveščanje o prekuhavanju pitne vode. Ker rezultati dodatnih preiskav pitne vode še niso znani, ukrep prekuhavanja še vedno velja.

JAVNO KOMUNALNO PODJETJE
GROSUPLJE

O vodi, romih, domu za starejše str. 2

Odkritje spomenika veteranom zadnje vojne str. 3

Afera "Globočec" se bliža koncu str. 3

Letos priznanja za 25 najpridelkov str. 4

Slovesno odprtje športne dvorane str. 10

Spet Festival Stična str. 17

ZAKAJ ZBOLEVAMO V IVANČNI GORICI?

Minilo je že več kot tri tedne, od kar so naši občani začeli zbolevati za neko virusno boleznijo, ki je povzročala prebavne in druge težave. Nekateri so morali celo v bolnišnico! Sum je padel na vodo, ki so jo menda takoj dali v preiskavo in povečali dodajanje klora. Težave in število na novo obolelih pa se kljub temu pojavlja še sedaj. Uradnih rezultatov preiskav vode menda še ni! S tem pa seveda tudi ni uradno znan vzrok obolenj. Je pa čudno, da občina ne izda uradne izjave, ki

bi jo objavili v Klasju, saj le-tega dobivajo vsa gospodinjstva v občini. Tisti, ki poslušajo Zeleni val, so v uradni izjavi župana izvedeli le to, da morajo vodo prekuhavati. Sprašujemo se ali preiskava vode res traja toliko časa in ali je res voda tisti krivec za nastale tegobe. Tistih, ki bi nam morda lahko povedali tik pred zaključkom redakcije nismo mogli dobiti. Tudi to je sedaj vprašanje, ali je zdravje občanov res tako malo pomembno!

Andrej Agnič

INTERALTA
EVROPSKO OKNO V SLOVENSKI DOM
PVC OKNA IN VRATA
Pe Novo mesto, tel.: 041/846 034
Interalta d.o.o., Stegne 21c, Ljubljana
tel.: 01/511 16 24, fax: 01/511 15 43
AKCIJA: ODKUP STARIH OKEN
do 31.12.2004 nudimo za vsako zamenjano
staro okno od 3.000 do 12.000 SIT
www.interalta.si

SENČILA OVEN
IZDELAVA IN MONTAŽA
- ZALUŽIJE
- ROLETE
- KOMARNIKI
- ROLO
- PLISE ZAVESE
- TENDE
- LAMELNE ZAVESE
Tomaž Oven s.p. Pot v resje 1 GSM: 031/679-079
1295 IVANČNA GORICA Tel./fax: 01/7878-266

IGUCEL
PVC OKNA
IGNAC IGUCEL s.p.
Stična 102,
Ivančna Gorica
tel./faks: 01/7878 535
gsm: 041/757 055

O VODI, ROMIH, DOMU ZA STAREJŠE ... NA SEJI OBČINSKIH SVETNIKOV

Občinski svetniki so se na 16. redni seji zbrali 26. oktobra. Seja je potekala dokaj hitro in brez večjih zapletov. Pri drugi točki dnevnega reda, ko so obravnavali vprašanja in predloge različnih svetnikov, so omenili tudi problem vode v stiškem vodovodnem območju, ki je v času povodnji postala izredno motna in so izdali tudi obvestilo o prekuhavanju vode. Nikolaj Erjavec je opozoril, da obilno deževje nikakor ne sme biti izgovor za kalno vodo. Župan Jernej Lampret pa je povedal, da voda vsekakor ni onesnažena, a ker gre tu za zdravje ljudi, naj jo, dokler ne bodo opravljena vsa testiranja, kljub temu prekuhavajo. Svetnik Jože Golf je spomnil na nevarno križišče pri Svetem Roku, kjer kljub nepreglednosti vozniki zelo pospešijo vožnjo, in predlagal, naj se ta odsek uredi z ležečimi policaji, ki bi vsaj malo omejili hitrost. Omenili so tudi križišče v Ivančni Gorici, kjer se zavije na avtocesto proti Ljubljani. Za to križišče naj bi bila na direkciji za ceste narejena študija za krožišče, a naj bi bilo le-to, kakor je povedal Jurij Kos, zaradi premajhnega radija neuporabno, ker bi vlačilci težko speljali in bi bila gneča tako še večja. Sploh pa, kot je povedal župan, je krožišče v načrtu s postavljanjem cestninske postaje, in tako so se svetniki ob smehu strinjali, da je le bolje, če krožišča ni.

IZBOLJŠANA ROMSKA PROBLEMATIKA

Na seji so govorili tudi o ukrepih v zvezi z romsko problematiko, ki so jih v zadnjih treh mesecih opravili grosupeljski policisti. Komandir policijske postaje Grosuplje Ludvik Kastelic je povedal, da so v času od 10. junija do 10. septembra med drugim obravnavali 21 kaznivih dejanj; izdanih je bilo kar 163 plačilnih nalogov zaradi kršitve cestnoprometnih predpisov; podanih pa je bilo tudi 58 predlogov sodniku za prekrške. Zaseženih je bilo 17 vozil, od katerih je bilo eno uničeno. Zdaj bi bilo treba po Kastelicem mnenju zagotoviti redno obiskovanje šole romskim otrokom, romska naselja oskrbeti z vodo in elektriko, omogočiti zaposlitev Romom, ki so željo po zaposlitvi tudi izrazili; skratka – zagotoviti nadaljnjo socializacijo Romov.

O DOMU ZA STAREJŠE

Svetniki so sprejeli sklepe, ki jih je predlagala svetniška skupina SDS, in sicer: »Z rebalansom proračuna občine Ivančna Gorica za leto 2004 se zagotovijo sredstva za odkup zemljišča, ki je v Ivančni Gorici z ureditvenim načrtom predvideno za izgradnjo Doma za starejše občane.

Imenuje naj se delovna skupina, ki bo opravila vse potrebno za čimprejšnji odkup zemljišča.« Direktor občinske uprave Janez Radoš je povedal, da so se na ministrstvo prijavi za sredstva in da je prišlo do nekaterih nepravilnosti na ministrstvu (menda so eno izmed vlog – lokacija pod cerkvijo v Ivančni Gorici in lokacija stara šola Višnja Gora – na ministrstvu izgubili), kar naj bi pomenilo, da lokacija pod cerkvijo ne pride v poštev.

Na seji so obravnavali še poročilo o izvrševanju proračuna občine Ivančna Gorica v obdobju šestih mesecev. Župan je povedal, da so prihodki primerljivi z načrtom proračuna in da v prvi polovici leta še niso prejeli pri-

hodkov z Ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo ter z Ministrstva za okolje in prostor, zato v poročilo o izvrševanju proračuna še niso vračunani. Prihodki so v polletnem obdobju znašali okoli 700 milijonov in pol, odhodki pa okoli 750 milijonov, kar predstavlja primanjkljaj v višini 53 milijonov tolarjev.

Svetniki so sprejeli usklajen dopolnjeni Odlok o zazidalnem načrtu KOJINA. Nikolaj Erjavec je opozoril na spomeniško varstvo, in zagotovljeno je bilo, da bodo kupci vedeli za dodatne stroške zaradi spomeniškega varstva ob nakupu zemljišča.

Na seji so potrdili imenovanje članov sveta Osnovne šole Stična, in sicer

Janka Zadela, Franje Pavlin Filač in Andreja Sekirnika. Potrdili so tudi ravnatelja Vzgojno-izobraževalnega zavoda Višnja Gora Jožeta Horvata in direktorico javnega zavoda Knjižnica Grosuplje Rožo Kek.

Za parcele v predvidenem industrijskem območju v Ivančni Gorici se že zanimata dve podjetji, in sicer Rekon z Vira pri Stični in SMC Industrijska avtomatika iz Žužemberka. Svetniki so se odločili, da ustanovijo komisijo oz. da vloge preuči ista komisija, ki bo preučevala zadeve v zvezi z domom za starejše.

SS



ELEKTRONSKA ZEMLJIŠKA KNJIGA

Javni uslužbenci upravne enote bodo za potrebe upravnih postopkov, ki se vodijo na upravni enoti, od 2. 11. 2004 dalje sami natisnili zemljiškoknjžni izpisek iz e-zemljiške knjige, za katerega stranki ne bo treba plačati upravne takse, tak natisnjen dokument pa ima enako pravno veljavo, kot če bi ga stranka prinesla iz zemljiške knjige. Še enkrat poudarjamo, da to velja le za potrebe upravnih postopkov; če stranka potrebuje izpisek za druge namene, ga bo zaenkrat še vedno lahko pridobila le na okrajnem sodišču.

Ko bo razrešeno vprašanje plačila takse, za kar bo po mnenju Ministrstva za pravosodje potrebna sprememba Zakona o upravnih taksah, bodo stranke lahko vložile zahtevo za izdajo zemljiškoknjžnega izpiska, ki bo izven upravne enote imel enako pravno veljavo kot izpiski, izdani na zemljiški knjigi, tudi na sedežu upravne enote in na obeh krajevnih uradih. Ko bo ta možnost zagotovljena, bomo stranke obvestili v lokalnih časopisih, do takrat pa overjene zemljiškoknjžne izpiske izdaja le okrajno sodišče oziroma znotraj njega zemljiška knjiga.

Nevenka Dolgan, univ.dipl.prav. načelnica

ANKETA O ZADOVOLJSTVU STRANK

Občane obveščamo, da bo Upravna enota Grosuplje izvajala anketo o zadovoljstvu strank s storitvami Upravne enote Grosuplje, in sicer od 19. novembra 2004 dalje ob uradnih dnevih: torek v ponedeljek, sredo in petek. Anketa bo potekala do pridobitve ustreznega števila izpolnjenih anketnih listov. Anketa se bo izvajala tudi na Krajevnem uradu Ivančna Gorica. Občane prosimo, da se vabilu odzovejo in izpolnijo anketni list, ki jim ga bodo ponudili izvajalci ankete.

Načelnica Nevenka Dolgan, univ. dipl. prav.

OBČINA POD DROBNOGLEDOM RAČUNSKEGA SODIŠČA

20. avgusta letos je računsko sodišče začelo s kontrolo delovanja občinske uprave naše občine. Vsak dan prihaja na občino komisija z dvema ali tremi člani in išče morebitne nepravilnosti. Preverjanje bo zaključeno predvidoma 20. novembra, najverjetneje januarja prihodnje leto pa bo izdano tudi poročilo o rezultatih opravljene kontrole. O tem, kako bo občina »prestala« omenjeni pregled, bomo poročali v eni od naslednjih števil.

VOLITVE V DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE 2004

ZAPISNIK

11.10.2004 09:10

GROSUPLJE

Volilna enota 4 LJUBLJANA-BEŽIGRAD
Volilni okraj 3 GROSUPLJE

V volilnem imeniku	26.618	volivcev	100,00%		
S potrdilom je glasovalo	0	volivcev	0,00%		
SKUPAJ VOLIVCEV ZA OBMOČJE VOLIŠČA	26.618	volivcev			
Na volišču je glasovalo:					
- po volilnem imeniku	17.813	volivcev	99,98%		
S potrdilom je glasovalo	0	volivcev	0,00%		
- izseljenc	4	volivcev	0,02%		
SKUPAJ GLASOVALO	17.817	volivcev			
ODDANIH GLASOVNIC	17.809			VSI GLASOVI:	17.458
NEVELJAVNIH GLASOVNIC	351		1,97%	VSEH VELJAVNIH GLASOVNIC :	17.458
Posamezne liste so dobile naslednje število glasov:					98,03%
1 SLOVENIJA JE NAŠA - SJN				117	0,67%
2 SOCIALNA LIBERALNA STRANKA				26	0,15%
3 NSI - NOVA SLOVENIJA - KRŠČANSKA LJUDSKA STRANKA				1.581	9,06%
4 AS - AKTIVNA SLOVENIJA				624	3,57%
5 SEG - STRANKA EKOLOŠKIH GIBANJ SLOVENIJE				77	0,44%
6 DEMOKRATSKA STRANKA SLOVENIJE				58	0,33%
7 SMS - STRANKA MLADIH SLOVENIJE				202	1,16%
8 SLOVENSKA NACIONALNA STRANKA - SNS				683	3,91%
9 LDS LIBERALNA DEMOKRACIJA SLOVENIJE				3.265	18,70%
10 STRANKA SLOVENSKEGA NARODA				21	0,12%
11 SLS SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA				905	5,18%
12 ZELENI SLOVENIJE				60	0,34%
13 NAPREJ SLOVENIJA				28	0,16%
14 ZA PODJETNO SLOVENIJO				33	0,19%
15 JUNJSKA LISTA				99	0,57%
16 ZDRUŽENA LISTA SOCIALNIH DEMOKRATOV				842	4,82%
17 GLAS ŽENSK SLOVENIJE - GŽS, ZVEZA ZA PRIMORSKO - ZVP, ZVEZA NEODVISNIH SLOVENIJE - ZNS, NOVA DEMOKRACIJA SLOVENIJE - NDS				119	0,68%
18 DEMOKRATIČNA STRANKA UPOKOJENCEV SLOVENIJE - DeSUS				186	1,07%
19 ZDRUŽENI ZA SAMOSTOJNO PRAVIČNO SLOVENIJO - ZDRUŽENI				10	0,06%
20 SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA - SDS				8.522	48,81%

ZDRUŽENI ZA SLOVENIJO



Ob deseti obletnici ustanovitve Občine Ivančna Gorica in trinajstletnici vojne za samostojno Slovenijo so v Ivančni Gorici, v parku pred banko, odprli spomenik vsem veteranom in udeležencem v osamosvojitvenih bojih.

Spominsko obeležje je postavilo območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje, skupaj s Policijskim veteranskim združenjem »Sever« Ljubljana z okolico; slovesno odkritje pa se je zgodilo 23. oktobra v sklopu prireditev, ki potekajo ob praznovanju 10. obletnice ustanovitve Občine Ivančna Gorica.

Slovesnosti se je udeležil tudi Janez Janša, ki je ob tej priložnosti povedal, da ga veseli dejstvo, da sta spominsko obeležje postavili skupaj obe veteranski združenji; kajti ravno ta enotnost je v kriznem času veliko pomenila in prispevala k zmagi v vojni za Slovenijo. Enotnost Slovencev v tistem času je lahko vzor današnjim in tudi prihodnjim rodovom, je še dodal Janša.

Župan občine Ivančna Gorica je opozoril, da je beseda domovina v zadnjih trinajstih letih dobila nekakšen negativen nacionalističen prizvok, in ker je župan tudi šolnik, je pripomnil, da šolski sistem ne posveča dovolj pozornosti domovinski vzgoji, kar pa bi bilo treba spremeniti, sicer se bo

pomen domovine, ki smo ga poznali v težkih trenutkih, pozabil.

Kratek kulturni program so oblikovali Policijska godba, dijaka srednje-

organizacijam in sponzorjem: OŠ Stična, Radio Zeleni val, Pekarna Grosuplje, Mesarstvo Klemenčič Šentvid, Mesarstvo Maver Stična,



šolskega centra Ivančna Gorica in Miloš Genorio. Po uradnem delu pa je sledil pravi veteranski golaž.

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje se zahvaljuje za pomoč in sodelovanje naslednjim

Mesarstvo Pikel, d.o.o. Ivančna Gorica, Studio Markelj Ivančna Gorica in Lovske družine Ivančna Gorica, Šentvid pri Stični, Višnja Gora ter Suha krajina.

SS



AFERA »GLOBOČEC« SE BLIŽA KONCU

Kot kaže, bo kaznivo dejanje v bližini vodnega zajetja Globočec počasi le dobilo svoj epilog.



Okrožnemu državnemu tožilstvu v Ljubljani je bila namreč 21. oktobra predana kazenska ovadba zoper tri osebe, ki so osumljene kaznivega dejanja povzročitev splošne nevarnosti po členu 317/1 in III kazenskega zakonika. Kot je pokazala preiskava, naj bi se 43-letni državljani Republike Slovenije iz okolice Domžal dogovorili za odvoz oz. nadaljnjo prodajo sodov z nevarnimi snovmi z 32-letnim državljanom BIH, ki začasno stanuje v Domžalah. Dogovor je bil sklenjen v začetku julija 2004, sodi, ki so vsebovali razredčeno nikljevo tekočino, pa so bili do 24. julija shranjeni v najetih prostorih v okolici Domžal. Ker prevzemnik sodov nevarnih snovi ni mogel predelati oz. prodati, se je odločil, da bo te snovi odvržl. Za to dejanje se je dogovoril s 25-letnim državljanom R Slovenije iz Kamnika, kateremu je izročil tovorno vozilo, naloženo z 42 plastičnimi sodi različnih prostornin. Naročeno mu je bilo tudi, da sode odpelje v gozd Dečja vas pri Zagradcu. Ta je to storil 24. in 25. julija 2004.

Kot smo že poročali v septembrski številki Klasje, je bil storilec, ki je nevarne snovi pripeljal in razlil, prijat že 25. julija, stekla pa je tudi hitra akcija za preprečitev ekološke katastrofe. Ocenjuje se, da je sanacija ogroženega terena zahtevala več kot 9 milijonov tolarjev stroškov.

Matej Šteh

ALI JE ONESNAŽENA VODA VZROK PREBAVNIM MOTNJAM?

Da je letošnja jesen bogata s padavinami, je očitno, nekateri pa obilne padavine povezujejo tudi s kvaliteto naše pitne vode. Dejstvo, ki tudi drži, je, da je kar lepo število občanov Ivančne Gorice imelo v zadnjem mesecu nepojasnjene zdravstvene težave v obliki slabega počutja, slabosti in prebavnih motenj.

O tem povečanju obolenosti predvsem na področju Ivančne Gorice in Šentvida je Zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana obvestil tudi Javno komunalno podjetje Grosuplje in sprožena je bila akcija za preverjanje stanja kvalitete pitne vode na stiskem vodovodnem področju.

Zdravstveni inšpektor takoj odredil povečavo doze klora na največjo možno raven, to je na 0,5 mg/l, hkrati pa se je začelo tudi spiranje in čiščenje vodovodnih cevi. Uveden je tudi nekakšen varnostni sistem, s katerim je morebitna kalna voda takoj izloča iz vodovodne napeljavne in se uporablja samo čista. Za dokončno razjasnitev vprašanja, ali je pitna voda kriva za omenjena obolenja, bo treba počakati na rezultate vzorcev, ki se jemljejo in analizirajo. Dokler ti rezultati ne bodo znani, bo še vedno veljalo uradno obvestilo pristojne službe o obveznem prekuhavanju pitne vode.

Matej Šteh

NOVA UREDITEV SOKOLSKE CESTE

Ivančani pa tudi drugi občani ste lahko v zadnjih tednih opazili pestro dogajanje na cesti, ki pelje mimo občinske stavbe. Sokolska cesta bo namreč prihodnje leto spomladi deležna novega asfaltiranja, že zdaj pa na njej potekajo posamezna pripravljala dela. Zamenjane bodo vse vodovodne in kanalizacijske cevi, na novo pa bodo urejeni tudi odtoki meteorne vode. Poleg novega asfalta je v načrtu tudi ureditev krožišča pred železniško postajo. Po besedah g. Riglerja iz JKP Grosuplje bodo dela končana predvidoma do koca novembra.



VARSTVO OBČINSKIH CEST

Je že tako, da človek sem ter tja hitro prestopi meje dovoljenega – včasih nehote, včasih po spletu različnih okoliščin, včasih pa tudi iz čiste nevednosti. Ena takšnih nerodnosti se pogosto zgodi tudi pri spravlilu lesa.

Na naših cestah smo vajeni velikokrat srečevati traktorje ali tovornjake, naložene s hlodovino za prodajo ali z drvimi za kurjavo. Se je pa tudi že zgodilo, da je kdo vlekel po cesti, ki ima status občinske ceste, hlod ali kaj podobnega do določenega mesta ali doma. Da to ni dovoljeno, piše v odloku o občinskih cestah z dne 28. februarja 2002. Šesto poglavje tega odloka govori o varstvu občinskih cest in prometu na njih; v 19. točki 45. člena piše, da je prepovedano »vlačiti po cesti hlode, veje, skale in podobne predmete, kot tudi pluge, brane in drugo kmetijsko orodje ter druge dele tovara.« Za kršenje navedenega odloka je predvidena tudi denarna kazen, in sicer za posameznika 20.000 tolarjev, za pravno osebo oz. podjetnika posameznika pa 200.000 tolarjev.

Torej vsi lastniki gozdov oz. vsi, ki se ukvarjate z gozdarjenjem, upoštevajte ta določila odloka. Predvsem pa se zavedajte, da lahko z neprimernim ravnanjem poškodujete ceste, katerih uporabniki smo vsi občani.

mš

LAUŠ

Hitri servis
Vulkanizstvo
Zunanje pranje in notranje čiščenje
Izpušni sistemi in katalizatorji

EKO TEST LAUŠ

Koliko bi napihal vaš avto?

AKCIJA!
katalizator + montaža
od 39.000 SIT

Preventiva: merjenje izpušnih plinov 1.990 SIT

izpušni sistemi in homologirani katalizatorji za vse vrste vozil 18 mesecev garancije

SERVIS Leskoškova cesta 9B, Ljubljana (nasproti carinske cone BTC)
telefon 01 52 49 300.
PROIZVODNJA Šentjurje 5a, 1296 Šentvid pri Stični telefon 01 787 40 92
e-pošta izpusnisisemi-laus@siol.net
www.izpusnisisemi-laus.si

delovni čas
PONEDELJEK - PETEK
 8:00 - 12:00
 13:00 - 17:00
SOBOTA
 8:00 - 12:00

LETOS ŽE TRETJIČ NAJ PRIDELKI



Letošnje leto je bilo zelo radodarno, in vsem, ki so z ljubeznijo in skrbjo obdelovali svoje njive in vrtove, je jesen poplačala z dobrimi pridelki. Turistično društvo GRČA, Občina Ivančna Gorica, Časopis Klasje in Kmetijska zadruga Stična so tudi letos razpisali tekmovanje za NAJ PRIDELKE. Najtežje, najdaljše, najizrazitejše primerke smo tudi letos zbirali v Zadružnem kmetijskem in vrtnem centru Ivančna Gorica, kjer smo jih natančno stehali in izmerili. Odziv je bil velik, na ogled in oceno je prispelo več kot 50 pridelkov. Največ je bilo tudi letos buč vseh vrst, krmne pese, korenja, zelja itd. Še posebej so se potrudili Janez Bijec iz Šentvida z veliko paleto raznovrstnih

buč, Slavko Koželj z Vrhov, Marija Rus iz Doba in Tomaž Bregar z Bojanjega vrha.

Razglasitev naj pridelkov je bila 10. oktobra v koči Turističnega društva GRČA na Lučarjevem Kalu. Vsi lastniki naj pridelkov so dobili lične diplome, ki jih je izdelal Andrej Agnič, praktične nagrade pa je za vsakega zmagovalca prispevala Kmetijska zadruga Stična.

Posebno nagrado za najdebelejši in najizrazitejši krompir je prejel Anton Čebular iz Doba. Krompir je tehtal 0,98 kg, za nagrado pa je prejel kovanice enake teže, kolikor je tehtal njegov zmagovalni krompir, in knjižno nagrado. Ker pa je bilo ravno po volitvah, je bil v konkurenci tudi ne-

kakšen parlamentarni krompir, ki je imel enako število izrastkov, kolikor je političnih strank v novoizvoljenem slovenskem parlamentu. Z domiselnimi komentarji sta ga opremila lastnika Drago in Petra Stopar iz Pokojnice. Nagrade so podelili predsednik Občinske turistične zveze Avgust Likovnik, predsednica TD GRČA Tatjana Medved in Milena Vrhovec iz KZ Stična.

Zaradi močnega dežja je sicer odpadlo tekmovanje v sečnji in napravljanju metrskih drv, vendar se je kljub temu prireditve udeležilo veliko ljudi. Vsi skupaj smo preživeli prijetno popoldne pri vedno gostoljubnih krajanih Lučarjevega Kala.

M.V.

ZMAGOVALCI NAJ PRIDELKOV SO:

BUČA – KRMNA: Ludvik Zaletelj, Dečja vas, 87 kg
 NAJDALJŠA BUČA: Milan Šuštaršič, Mleševo, 1,53 m
 KUMARA: Marija Zupančič, Šentvid, 1,85 kg
 NAJVEČJA SONČNICA: Slavko Koželj, Velike Vrhe, 42 cm
 JEDILNA BUČA: Janez Bijec, Šentvid, 15,5 kg
 KRMNO KORENJE: Avgust Skubic, Osredek, 2,47 kg
 NAJDALJŠE KORENJE: Tomaž Bregar, Bojanji Vrh, 110 cm
 RDEČA PESA, Anica Nose: Ivančna Gorica, 2,45 kg
 NADZEMNA KOLERABA: Tanja Zupančič, Šentvid, 2,2 kg
 KOLERABA – KRMNA: Olga Kozlevčar, Dob, 4,96 kg
 LUBENICA: Anica Nose, Ivančna Gorica, 4,28 kg
 KROMPIR: Anton Čebular, Dob, 0,98 kg
 PESA – KRMNA: Tomaž Bregar, Bojanji Vrh, 10,5 kg

OKRASNA BUČA: Marija Zupančič, Šentvid, 4,95 kg
 BUČA ZA JEDILNO OLJE: Marija Zupančič, Šentvid, 6,65 kg
 RADIČ: Rozalija Smrekar, Dob, 1,57 kg
 REPA: Vera Duša, Velike Česnjice, 3,57 kg
 SOLATA ENDIVIJA: Frida Skubic, Stična, 1,29 kg
 SLADKORNA PESA: Slavko Koželj, Velike Vrhe, 5,07 kg
 POR: Jelka Božič, Lučarjev Kal, 0,62 kg
 KORUZNI STORŽ – NAJVEČJI: Slavko Koželj, Velike Vrhe, 0,59 kg
 RASTLINA Z NAJTEŽJIMI PLODOVI – PAPIKA: Marija Rus, Dob, 2,7 kg
 ZELNJATA GLAVA: Marija Rus in Rozalija Smrekar, Dob, 9,5 kg
 NAJVEČJI IZBOR PAPIK: Nada Seliškar, Znojile
 NAJBOLJ NENAVALDEN KROMPIR: Petra Stopar, Pokojnica

OBVESTILO - ŠKODA PO SUŠI V LETU 2003

Glede na pojasnilo Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano obveščamo vse upravičence, ki ste dolžni vrniti pridobljena sredstva za škodo po suši, o naslednjem:

- V primeru, ko gre za terjatve oz. preplačila v višini do vključno 20.000 SIT, za odpis takšne terjatve ni treba oddati posebne vloge na ARSKTRP. Odpis bo možen, ko bo odločba o vračilu sredstev postala pravomočna.
- Za odlog terjatve oz. preplačila, ki je višje od 20.000 SIT, pa mora prejemnik takšne odločbe čimprej po vročitvi odločbe oddati prošnjo za odlog plačila na ARSKTRP.
- V obeh primerih pa velja, da bo ARSKTRP pritožbo obravnavala po rednem postopku, če se je upravičenec na odločbo o vračilu sredstev pritožil in od pritožbe ni odstopil.

Obrazec prošnje za odlog plačila je objavljen na spletnih straneh ARSKTRP (www.arsktrp.gov.si) in Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (<http://www.gov.si/mkgp>), dobiti pa ga je mogoče tudi na kmetijski svetovalni službi.

V skladu z Zakonom o javnih finančah in Navodilom o načinih zavarovanja in obrestovanja odloga plačila dolga dolžnika do države je treba terjatev zavarovati in jo obrestovati po predpisani obrestni meri. Zato vam predlagamo, da terjatev poravnate v čimkrajšem možnem času, saj se boste s tem izognili plačilu obresti za prejeta sredstva.

ŽUPAN:
 Jernej Lampret, prof., l.r.

OBVESTILO KMETIJSKE SVETOVALNE SLUŽBE

Februarja ali marca 2005 bosta organizirana osnovni in nadaljevalni tečaj za ekološko kmetovanje. Prijave sprejemamo na KSS.

IZ DELA ODBORA ZA KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO

VELIKO ZANIMANJE ZA MANJŠA AGROMELIORACIJSKA DELA

Člani odbora za kmetijstvo in gozdarstvo smo se oktobra sestali na 9. redni seji.

Pri polletni realizaciji kmetijskega dela občinskega proračuna smo ugotovili, da je le-ta slaba, vendar je večina postavk vezanih na konec leta, zato pričakujemo, da bo ob novem letu realizacija dobra.

Na terenu smo člani odbora pregledali vseh 130 vlog za subvencioniranje agromelioracij in na odboru pripravili predlog za koriščenje ur v okviru razpoložljivih sredstev. Župan pa bo z vsemi upravičenci sklenil pogodbo o izvedbi del.

Na razpis za ureditev pašnikov se je prijavilo 13 prosilcev, za katere je odbor v skladu z razpisom pripravil predlog za koriščenje sredstev. Župan bo z vsemi prejemniki sklenil pogodbo.

Prav tako obveščamo vse proizvajalce mleka, da je v občinskem proračunu – kmetijski del za leto 2004 – tudi postavka za nabavo in vzdrževanje hladilnih bazenov. Vsi, ki ste nabavljali oz. popravljali hladilne bazene v letošnjem letu, lahko na podlagi predloženih računov vložite zahtevek na Občino. Višina sredstev je največ do 50% upravičenih stroškov. Obrazec za vlogo lahko dvignete na občini in jo oddaste s prilogami najkasneje do 20. 11. 2004 na občino Ivančna Gorica.

Na odboru so člani dali pobudo za sofinanciranje osemenjevanja kobil, obravnavali pa so tudi problematiko v zvezi z izločitvijo osmih katastrskih občin v naši občini z območij z omejenimi dejavniki. Ta problem bo preko Ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo ter Kmetijske gozdarske zbornice skušal reševati tudi naš odbor.

Odbor za kmetijstvo in gozdarstvo
 Milena Vrhovec



SITIK d. o. o.

Cistercijska opatija Stična
 Stična 17
 SI - 1295 Ivančna Gorica
 SLOVENIJA

Proizvodnja čajev, jabolčnega kisa in drugih zdravilnih pripravkov po izvornih recepturah p. Simona Abiča. Vrtarstvo, storitve, trgovina na drobno in debelo.

SAMOSTANSKA VRTNARIJA SVETUJE

Za pesnike in vrtnarje je vrtnica kraljica med cvetjem. Vrtnice ponujajo pestrost vonjev barv in oblik. Z njihovim cvetjem lahko oblečemo ves poletni vrt. Razlikujejo se po rasti, listih, obliki in velikosti.

Nekaj glavnih skupin VRTNIC:

- ✦ ČAJEVKE
- ✦ VZPENJALKE
- ✦ MNOGOCVETNICE

So nižje v primerjavi s čajevkami in imajo na enem poganku več cvetov. Ti pa so lahko podobni tudi vrtnicam za rezanje (čajevkam) ter obilno cvetijo. Grmički zrastejo od 50 do 70 cm visoko. Primerne so za zasaditev cvetličnih gredic. Sadimo jih 45–60 cm narazen.

V naši vrtinariji imamo za Vas naslednje sorte:

LILLI MARLEEN	skoraj brez trnja, rdeča
FRIZIJA	lepa rumena, s posebnim vonjem
SACMO	ognjeno rumenordeča
EVROPEANA	temno rdeča
WARWICH CASTLE	temno lila
MERCEDES	intenzivno oranžna

KAM SADIMO VRTNICE in KDAJ?

Najbolj primeren čas za sajenje je jeseni, od oktobra do decembra, ter spomladi, od aprila do maja. Dobro uspevajo na sončnih legah, slabo pa v senci in na izpostavljenih legah.

PRAVILNO SAJENJE VRTNIC

1. Izkopljemo 40 cm globoko in 40 cm široko sadilno jamo. Prst mora biti bogata s hranili tla pa srednje težka.
2. Sadiki odstranimo bolne ali poškodovane poganjke. Debele korenine za tretjino skrajšamo.
3. Sadiko postavimo na sredo jame in enakomerno razprostremo korenine. Jamo napolnimo s prstjo; vmes prst večkrat potlačimo z rokami, da napolnimo morebitne prazne prostore ob koreninah. Cepljeno mesto mora biti 2,5 cm pod tlemi.

NE POZABITE!

Jesen je tudi primeren čas za saditev sadnega drevja!
 Vabimo vas v Samostansko vrtinarijo Stična.
 PON-PET od 8.00 - 16.00 ure • SOBOTA od 8.00 - 12.00 ure
 Nedelja in prazniki zaprto

OBILO CVETENJA VAM ŽELI
 SAMOSTANSKA VRTNARIJA STIČNA

POJASNILO O ODSTOPU SVETA KRAJEVNE SKUPNOSTI ŠENTVID PRI STIČNI

Številni krajan KS Šentvida pri Stični niso seznanjeni z razlogi odstopa sveta KS Šentvid pri Stični, zato menimo, da smo jim to dolžni pojasniti.

Svet Krajevne skupnosti Šentvid pri Stični je na svoji 16. seji 7. maja 2004 sprejel sklep:

1) Svet KS protestira proti spremembi odloka občine Ivančna Gorica, s katero je omogočeno ponovno pokopavanje na starem pokopališču in legalizirano, izsiljeno, protipravno pokopavanje v nasprotju z veljavnim pokopališkim redom.

2) Razlogi za tako stališče so naslednji:

- Odprtje starega pokopališča vodi v neenak položaj najemnikov, ustvarja razloge za nepotrebne spore glede lokacije najema, višine stroškov in podobno.

- Uporaba starega pokopališča po mnenju sveta KS ni v skladu s programom razvoja naselja Šentvid, saj vaško jedro konzumira v okviru

standardov iz prejšnjih stoletij. Iz tega razloga se bo pokazala tudi nepremostljiva ovira za povezavo naselij Petrušnja vas, Velike Češnjice in Šentvid.

- Sprememba režima na starem pokopališču postavlja pod vprašaj načrte za gradnjo nove mrliške vežice, ki na mestu stare lokacije prostorsko ni izvedljiva, na novem pokopališču pa je za uporabo starega pokopališča nefunkcionalna.

3) Svet KS opozarja, da se bodo z odprtjem starega pokopališča stroški vzdrževanja bistveno povečali, kar bo pripeljalo do zahtev, da se vzdrževanje razdeli posebej med najemnike starega in novega pokopališča.

4) Svet KS ocenjuje sprejem odloka o uporabi starega pokopališča za poseganje v interese Krajevne skupnosti Šentvid pri Stični in še posebej naselja Šentvid pri Stični.

Zato smatramo spremembo veljavnega pokopališkega reda kot nezakupnico Svetu krajevne skupnosti, ki

odstopa in predlaga občinskemu svetu izvedbo predčasnih volitev.

Občina Ivančna Gorica je aprila 2004 brez vednosti sveta KS Šentvid pri Stični izvedla telefonsko javnomnenjsko raziskavo o enakovredni uporabi obeh pokopališč. V anketi je sodelovalo 700 krajanov. Odgovarjalo jih je 510 in od tega jih je bilo 82 % za enakovredno uporabo obeh pokopališč, kar je Svet še bolj spodbudilo k odstopu, saj Občina Ivančna Gorica krajanom ni predstavila argumentov za odprtje starega pokopališča in proti njem.

Vsem krajanom, ki ste se z nami strinjali in nas podpirali, se iskreno zahvaljujemo za podporo, novoizvoljenemu svetu KS Šentvid pri Stični pa želimo veliko uspeha pri njegovem delu.

Šentvid pri Stični, 18. 10. 2004

ODSTOPLJENI SVET
KS ŠENTVID PRI STIČNI

100-LETNICA ROJSTVA ZBIRATELJA LEOPOLDA KOZLEVČARJA



»Verjeli ali ne, kar začaran, obseden sem bil od ljubiteljstva. Vse, kar je pred vami, je moje življenje – to so moji otroci. Nikogar drugega nimam na svetu. Z vztrajnostjo in odpovedovanjem pravega navdušenca, predvsem pa z veliko ljubeznijo in s spoštovanjem do kulturne dediščine pri nas in na tujem, sem zbiral vse te dragocenosti. Po Sloveniji in po mnogih državah, celo v Rusiji. Zbirki sem daroval sedemdeset let svojega življenja. Že pri petnajstih me je zagrabila zbirateljska žilica, in priznati vam moram, da me drži še danes«.

Tako je bilo zemeljsko poslanstvo Leopolda Kozlevčarja, ki se je rodil 1. novembra pred sto leti v Šmartnem pri Litiji. Šolal se je v Kamniku in pri štirinajstih nastopil prvo službo bančnega uslužbenca v Ljubljani. Zanimanje za umetnost je prevzel po materi Ani, ki ga je pri tem spodbujala. Rad in veliko je potoval po evropskih prestolnicah in muzejih. Po Sloveniji si je pred vojno ogledal vse gradove. Med službovanjem v Ljubljani je obiskoval tudi predavanja na umetnostni zgodovini. Najraje je poslušal prof. Izidorja Cankarja. Pri 34. letih je kupil grajsko pristanišče v Slovenski vasi pri Šentrupertu, kjer je po preselitvi kmetoval samo za preživljanje. V svojo ljubezen in življenjsko silo pa je posvetil zbiranju umetnin in starin. Med vojno in še po njej, ko so uničevali, požigali gradove, cerkve in kapele, je brskal po razvalinah in pogoriščih in marsikaj rešil. Znal je povedati prigodo, ko je šel skozi rodno Šmartno in zagledal mežnarja, kako je žagal lesene kipe iz stare cerkve. Polovica kipa sv. Katarine je končala pri mežnarju na ognju, zgornji del pa je rešil Kozlevčar. Po primerjavah smo ugotovili, da je ohranjeno doprsje sv. Katarine verjetno delo istega mojstra kot lesena plastika sv. Barbare iz kapelice pri Metnaju nad Stično. Gotovo je, da gre za kvalitetno baročno kiparsko delo.

Kozlevčar, ki je jesen svojega življenja preživel v stiškem samostanu, se je srečeval s številnimi umetniki in drugimi znanimi ljudmi. V zbirki je več Sternenovih slik, med njimi tudi zbirateljev portret, ki ga slikar zaradi bolezni ni dokončal. S slikarjem in grafikom Božidarjem Jakcem, ki ga je portretiral s kredo na papir, sta bila osebna prijatelja. Prav tako z Antonom Demšarjem iz Ljubljane, ki je bil trgovec z antikvitetami. Ko je bil v Splitu, je opazoval kiparja Meštroviča, ko je klesal Madono. V Slovenskem verskem muzeju v Stični je na ogled tudi Meštrovičevo razpelo. Stike je imel tudi z Mimaro, Antejem Topičem, ki ga je obiskal dvakrat. Vendar zaradi grobega in nepoštenega odnosa Kozlevčarju ni bil všeč in nista prišla skupaj. V njegovi zapuščini so še druge umetniške slike priznanih slikarjev: Berganta, Layerja, Groharja, Sedeja, Šubica, Zajca, Stroya, Gasparija, Koželja idr. Kozlevčarjevo zbirko, za katero skrbi Slovenski verski muzej, bogatijo še mnogi drugi dragoceni predmeti. Večje baročne lesene plastike, grafika Križevca idr. so bile restavrirane in jih lahko občudujete v I. nadstropju muzeja ter na razstavi Zgodovina krščanstva na Slovenskem. Prava paša za oči so Kozlevčarjevi liturgični predmeti v muzejski zakladnici. Kelih, ciboriji, kadilnice, čolnički, predvsem pa kovinski relikviarji različnih oblik, v katerih so s prefinjenim, bogatim okrasjem shranjeni posmrtni ostanki Janeza Krstnika, sv. Agate, sv. Justa, sv. Lovrenca, sv. Valentina, sv. Apolonije, sv. Vincencija Pavelskega in drobci sv. Križa. Zanimiva je njegova numizmatična zbirka s kovanci od starorimskih časov naprej. Na ogled je zbirka empirskih, bidermajerskih in kmečkih ur, intarzirano pohištvo istega stilnega obdobja. Kozlevčar je zbiral vse mogoče tudi pri ljudeh. Sam je dejal: »Ljudje niso imeli nobenega čuta za te stvari. Slik na steklo so mi nekdaj ponujali cele kupe, pa jih nisem jemal, ker so bile težke za nositi. Zbirati sem jih začel šele pozneje!« Zbirka tovrstnih dragocenih etnoloških slik šteje več kot 80 primerkov. V Kozlevčarjevi zbirki je evidentiranih več kot 1400 predmetov, potrebnih temeljite strokovne obdelave, konzervacije in restavriranja. Prav gotovo sodi zbirka v sam vrh zbirateljskih dosežkov, kot so Sadnikarjeva, Veselova in Sokličeva zbirka.

Leopold Kozlevčar je bil na prvi pogled kar malce boječ in plah mož, pa vendar velikih umskih razsežnosti, čistega značaja, pravičen in nepodkupljiv. Ob tolikem bogastvu je živel odmaknjeno, samotarsko, skoraj asketsko. Sam se je prebijal s skromno pokojnino. V hlevu je imel kakšno žival in obdeloval je kmetijo, da je pridelal osnovno hrano za preživetje. Ves prisluženi denar je vlagal v svoj konjiček – zbirateljstvo. Med bivanjem v stiškem samostanu je vsak dan hotel obiskati svoje »otroke«, t.j. muzealije. Z ganjenostjo in večkrat s solzami v očeh se je božajoče dotikal svojih predmetov. Skoraj za vsakega je vedel, kje, kako in kdaj ga je dobil. Večkrat je dejal: »Vidite, vse to je pridobljeno na pošten način. Zato imam čisto vest in vsakomur lahko pogledam odkrito v oči.«

Umrli je 18. decembra 1988, star 84 let, in je pokopan na severozahodni strani stiškega pokopališča.

Marko Okorn, Slovenski verski muzej

LAVRIČEV POHOD IN RAZSTAVA BUČ NA GRADIŠČU

V nedeljo, 17. oktobra, je potekal tradicionalni že 8. pohod po Lavričevi poti, ki ga je organiziralo Planinsko društvo Šentvid. Število udeležencev pohoda je bilo zaradi slabih vremenskih razmer nekoliko manjše kot druga leta. Zaradi nekaterih ovir na poti, ki jih je povzročilo močno deževje, pa so morali pot nekoliko prilagoditi.

Na cilju pri Lavričevi koči na Gradišču nad Stično je vse pohodnike čakal topel obrok – golaž, kosanč ter mošt, pod pokritim šotorom pa so se lahko zavrteli ob prijetni glasbi ansambla Mi trije pa še eden.



Letos smo sočasno v uredništvu Klasja s pomočjo Občine Ivančna Gorica, Občinske turistične zveze, Društvom podeželskih žena, Radiem Zeleni val in gospodom Maksom Jerinom iz Lavričeve kočice organizirali razstavo posebej oblikovanih buč, ki smo jo poimenovali kar BUČOMANIJA.

Razstavo smo si ogledali tako obiskovalci, ki smo se na Gradišče pripeljali kar z avtom, kot tudi vsi pohodniki.

Dogajanje so popestrile tudi nepogrešljive članice DPŽ Ivančna Gorica, ki so nam pripravile degustacijo nekaterih jedi iz buč, zraven pa so delile recepte za vse tiste navdušence, ki radi pripravljajo jedi iz te zdrave zelenjave.



Tričlanska komisija v sestavi Lovro Lamret, Jelka Rojec in Tone Drab je ocenjevala domišljijo in prizadevnost pri oblikovanju buč ter podelila sodelujočim diplome v treh kategorijah: otroci iz vrta, šolarji ter odrasli. Največji odziv je bil iz Osnovne šole Stična.



Med zmagovalci je bilo podeljenih okrog 8 zlatih in 10 srebrnih priznanj, vsi sodelujoči pa so si prav gotovo zaslužili veliko pohvalo za izvirnost v oblikovanju buč.

Zanimanje je bilo veliko in smo z odzivom občanov zelo zadovoljni; torej smo "generalko" uspešno prestali, naslednje leto pa bo še lepše in še bolj zanimivo! Zato vsi že zdaj lepo vabljeni, da si priskrbite semena buč in jih zasadite na domačem vrtu.

Tekst in foto: Nataša Erjavec

ŠENTVIŠKI IN ZAGRAŠKI FOLKLORISTI SMO PLESALI V MEHIKI

SPOMINI ZAGRADČANOV
NA MEHIKO

Čeprav je minilo že tri mesece, odkar smo se vrnili s štirinajst dnevnega mednarodnega folklornega festivala v Zacatecasu v Mehiki, nas še vedno preleti prijeten občutek, ko se spomnimo na naše potovanje nad oblaki. Let z letalom Boeing 474 do Mehike je trajal 13 ur, ki pa smo jih nekateri prespali, drugi so opazovali naravo pod nami, tretji pa so si spočili oči na elegantnih stewardesah.

Iz Mehike nam bodo najbolj ostale v spominu postavne mladenke, gibčni mladeniči, prijazni natakariji, razbiti avtomobili in neprespane noči, ki smo jih preživeli v družbi folkloristov iz Mehike, Paname, Kolumbije, Španije in Italije. Prav kmalu so vsi poskakovali v ritmičnih polkah in valčka, mi pa smo se najbolj zabavali ob ženitvenem plesu Kongo, ki so nam ga pokazali plesalci iz Paname. Tako smo že v prvih dneh dokazali, da ples in petje povezuje ter združuje različne kulture in narode. Spletli smo nova prijateljstva in si obljubili, da se gotovo še kdaj srečamo.

Nastopali smo na različnih prizoriščih, med katerimi je bil tudi mehiški ženski zapor, kjer smo imeli manjši neprijeten dogodek. Med preoblačenjem v praznih celicah nam je ena od jetnic ukradla ruto narodne noše, ki pa smo jo po posredovanju paznic dobili nazaj. Na vseh nasto-

pih smo bili presenečeni nad udeležbo gledalcev in nad tem, kako so nas sprejeli – počutili smo se kot filmske zvezde.

Mehika je znana po pikantnih jedeh, ki pa jih naši želodci včasih niso najbolje prenesli. Nekaj naših članov je na gostovanju tudi zbolelo, a želja po plesu in zabavi jih je kmalu dvignila iz postelje. Najbolj zanimiva hrana, ki smo jo lahko kupili na njihovi tržnici, so bili kaktusi, ki po okusu močno spominjajo na kivi.

Na nastopih in tudi v prostem času, ki pa ga je bilo zelo malo, nas je spremljal telesni stražar. Čeprav ni znal niti besede angleško, smo ga mi kmalu naučili nekaj slovenščine. Zelo je bil navdušen nad našim petjem ob harmoniki, ki se je vsak večer iz sob preneslo tudi v recepcijo in jedilnico hotela. Naša skupina je kmalu zaslovela kot skupina, ki se zna zabavati, in zato se nas bodo člani folkloristov iz drugih držav tudi spominjali.

Vsega tega ne bomo nikoli pozabili in se še enkrat zahvaljujemo vsem našim sponzorjem, ki ste nam omogočili, da smo se tega festivala lahko udeležili in tako predstavili Slovenijo tudi na drugem kontinentu.

Folklorna skupina Zagradec

BILI SMO V MEHIKI

Vse se je začelo s povabilom, ki nam ga je novembra 2003 poslal gospod profesor Gustavo Vaquera Contreras preko CIOFF-a za sodelovanje naše folklorne skupine na mednarodnem folklornem festivalu v mehiški državi Zacatecas v času od 31. julija do 8. avgusta 2004. Temu povabilu je sledil sestanek folkloristov FS Vidovo in FS Zagradec z vodstvom, in takrat smo se odločili, da sprejmemo povabilo in skupaj odletimo v Mehiko. Zavedali smo se, da je to za nas velik izziv in obveza, saj bomo edina skupina iz Slovenije. Začeli smo iskati sponzorje, napisali veliko prošenj in organizirali veliko nastopov po Sloveniji. Tako smo zbrali nekaj sredstev, ki so nam veliko pomenila za pokrivanje visokih stroškov za letalske vozovnice.

Takoj smo začeli s kondicijskimi in plesnimi vajami. Učili smo se nove plese in ponavljali stare. Vaje so trajale neprekinjeno od novembra do konca julija, ko smo imeli tudi vikend intenzivnih vaj v Kranjski Gori, ki smo jih zaključili na Vršču, kamor smo se odpravili zaradi višinske razlike, kajti festival je potekal na višini 2.700 m nadmorske višine.

Dan pred odhodom je sledil še zadnji sestanek z vodstvom, na katerem smo dobili še zadnje koristne informacije, letalske vozovnice in vsak svoj komplet narodnih noš.

Na dan odhoda, 29. junija, smo se zbrali okrog sedme ure zjutraj na Brniku, kjer smo oddali prtljago in nato nestrpnost čakali na naš polet. Vsi veseli in polni novih pričakovanj smo se na hitro poslovili od svojih najdražjih in pohiteli proti vhodu v letalo. To je z nami na krovu poletelo okrog osme ure proti letališču v Frankfurtu, od koder smo se po krajšem postanku odpravili proti izhodu za letalo, ki leti v Mexico City, kjer pa se je prvič zataknilo. Simonu niso dovolili vkrcati harmonik na letalo, češ da bi morali "potovati" med prtljago. Po daljšem prepričevanju je osebje vendarle popustilo in harmoniki sta lahko potovali celo v prvem razredu.

Po mirnem vzletu smo leteli čez Atlantski ocean, Kanado, ZDA, skoraj 12 ur. "Lovili smo sonce", tako da je bil ves čas dan. Sledil je mehik pristonek v 23-milijonskem mestu Mexico City. Tam smo morali v eni uri opraviti vse carinske formalnosti, poiskati pravi izhod ter se vkrcati letalo za Zacatecas, kar nam je uspelo v zadnjih minutah. V tem času se je stemnilo in se začelo pripravljati na poletno nevihto. Med poletom nas je malo pretreslo, vendar smo po približno eni uri varno pristali v Zacatecasu.

Tu pa se je zapletlo drugič. Pri prevzemanju prtljage je manjkal Primožev kovček, v katerem je imel narodno nošo. Še dobro, da nismo imeli nastopa že naslednji dan, saj je kovček za nami pripotoval šele čez dva dni.

Na letališču nas je že čakala naša vodička Andreja, ki nas je pospremila do avtobusa, ta pa nas je odpeljal do hotela Parador, kjer smo bili nastanjeni ves čas našega bivanja v Zacatecasu.

Prvi dan smo bili prosti, zato smo se skupaj z vodičko peš odpravili na ogled mesta. Zacatecas je staro rudarsko mesto, kjer so pridobivali zlato in srebro, prebivalci pa so pretežno indijanci.

Juhu, pa smo tu! Viva Slovenija! Viva Zacatecas! Viva Mexico! (Nadaljevanje sledi!)

P. Č.



PROJEKT ŽIVIMO ZDRAVO

Dandanes se naše življenje odvija z izjemno naglico, zato večkrat nimamo časa, da bi se posvetili tistemu, kar je zares pomembno: našemu vsesplošnemu dobremu počutju. O zdravju pogosto začnemo razmišljati šele, ko se sami ali naši najbližji soočimo z boleznijo. Vzroki bolezni so sila različni, nemalo pa jih tiči v našem načinu življenja.

Projekt Živimo zdravo se iz Prekmurja seli po celi Sloveniji. Lani smo ga uspešno izvajali v Grosuplju. Letos bo v sodelovanju Zavoda za zdravstveno varstvo Ljubljana, občine Ivančna Gorica in KS Krka potekal od novembra do konca marca v Družbenem centru na Krki. Strokovnjaki z različnih področij nam bodo na štirinajstih srečanjih predstavili, katere navade in razvade ogrožajo naše zdravje, kako jih prepoznamo, predvsem pa, kako na podlagi novih spoznanj lahko s spremembo nekaterih nezdravih navad in razvad vplivamo na svoje lastno zdravje. Namen projekta je ljudi seznaniti z dejavniki tveganja, le-te preprečiti ali upočasniti njihovo delovanje, in s pojavom kroničnih nalezljivih bolezni ter s tem, kako zmanjšati umrljivost, obolenost in invalid-

nost zaradi omenjenih bolezni, izboljšati kvaliteto življenja in podaljšati življenjsko dobo.

Poleg omenjenega programa želimo na teh srečanjih predstaviti zdrave pridelke, prehranske izdelke, zdrave obroke gostinskih lokalov, programe zdravega načina življenja prostega časa ... iz naše občine in širše. K sodelovanju vabimo vse, ki bi na teh srečanjih želeli udeležencem predstaviti svoje izdelke, nasvete, priporočila (kmetovalce, peke, čebelarje, gostince, mlekarje, šole, društva ...) Za vse dodatne informacije o

možnih oblikah sodelovanja pokličite 031 861 459.

Projekt Živimo zdravo bo potekal v dvorani Družbenega centra na Krki vsako sredo ob 18.30. Posamezno srečanje bo trajalo predvidoma 1,5–2 uri. Vstop je prost. Dobrodošli na prvem srečanju 10. 11. 2004 ob 18.30, na katerem boste dobili še več podrobnejših informacij in odgovore na vaša vprašanja.

Anica Kozinc

Program projekta obsega 14 srečanj:

1. dejavniki tveganja in zdravje	10. 11. 2004 ob 18.30
2. ocena rizičnosti za kronične nalezljive bolezni (merjenje RR, telesne mase, maščobne mase...)	17. 11. 2004 ob 18.30
3. dejavniki tveganja za bolezni srca in ožilja	24. 11. 2004 ob 18.30
4. telesna dejavnost in zdravje	1. 12. 2004 ob 18.30
5. čezmerna telesna teža in debelost	8. 12. 2004 ob 18.30
6. osnove zdrave prehrane	januar 2005
7. prehranjevanje s pomočjo piramide zdrave prehrane	
8. zdravo kuhanje – praktični prikaz	
9. zdravo kuhanje – praktični prikaz	
10. rak prostate, rak dojke – prikaz na modelih	
11. ocena rizičnosti za kronične nalezljive bolezni – ponovne meritve	
12. kronične bolezni in lokalna problematika	
13. pridelava zelenjave v naših pogojih	
14. zaključno srečanje	

TVOJA
NAJBLIŽJA!



- Posredovanje prostih del in izdaja napotnic
- Brezplačna številka za naročanje napotnic
- SMS obveščanje o prostih delih in nakazilih
- Internetni kotiček
- Info točka Zavoda za mladinski turizem
- Ugodno fotokopiranje
- Nezgodno zavarovanje z dnevno odškodnino

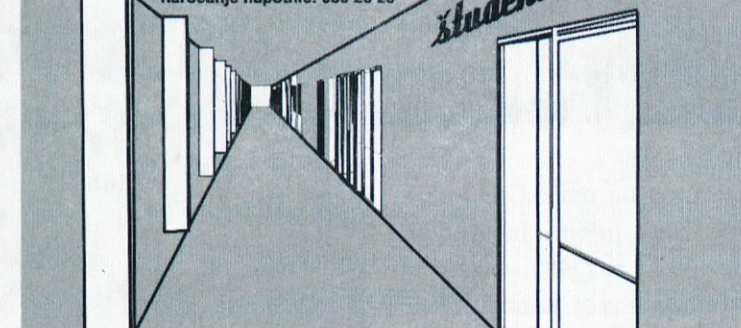
POSLOVALNICA GROSUPLJE
Kolodvorska cesta 3
1290 Grosuplje

Uradne ure: vsak delovnik od 7.30 do 17.00

tel: 01 786 51 70, gsm: 031 68 88 33, fax: 01 786 10 19

email: grosuplje@studentski-servis.si

naročanje napotnic: 080 26 28



BIL JE TOBAK

Da je gorelo in se kadilo ter pošteno smrdelo, se ve, še danes pa ni jasno, kako je do tega neljubega dogodka v Šentvidu prišlo. Kljub temu da so okoliščine sumljivega dogodka še vedno nepojasnjene, pa je vendarle znanih nekaj dejstev. Policija, ki je bila na kraju dogodka prvič 7. septembra, je naslednji dan o zadevi obvestila inšpekcijo pri Inšpektoratu Republike Slovenije za okolje in prostor, ki je na kraj dogodka prišla še istega dne. Inšpekcijski pregled je pokazal, da so pod plastjo zemlje tleči odpadki iz tobačne dejavnosti. Šlo naj bi predvsem za sprešane cigaretna škatlice in tobak. V nadaljevanju je bilo opravljeno tudi zaslišanje lastnika zemljišča, na katerem so bili odpadki odloženi, ki pa je izjavil, da ni vedel, da so odpadki odloženi na njegovem zemljišču in da potemtakem odlaganja ni dovolil. Ukrep s področja pristojnosti inšpekcijske službe proti lastniku zemljišča ni bil mogoč, ker tobačni odpadki po Pravilniku o ravnanju z odpadki ne sodijo med nevarne odpadke.

Vendar za inšpektorico primer še ni bil končan. Zanimalo jo je namreč,

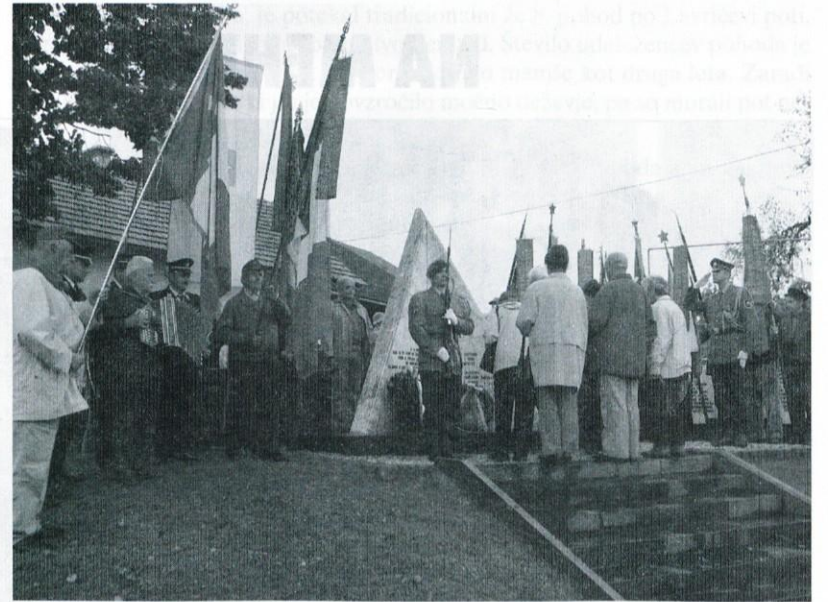


od kod so vendarle sporni odpadki prišli. Zato je opravila inšpekcijska pregleda v Tobačni tovarni, d.o.o., in pri distributerju tobačnih izdelkov Philip Morris, d.o.o., Ljubljana. Preverjeno je bilo, kako omenjeni podjetji ravnata z svojimi tobačnimi odpadki in izkazalo se je, da je deponiranje tovrstnih odpadkov urejeno na predpisan način (uničenje na deponiji Barje in v podjetju Dinos Ljubljana). Mar to pomeni, da sumi o tem, da bi odpadki iz šentvidskega »odlagališča« izvirali iz Tobačne, odpadejo?

Inšpekcija je bila na kraju dogodka še enkrat, 14. septembra, ko je lastnik zemljišča že začel s sanacijo prostora, z namenom, da prepreči nadaljnje tlenje delno prekritih odpadkov. In kaditi se ter smrdeti je res nehalo, vprašanje pa je, če se je dim res že ves polegel? Policija je poročilo že oddala okrožnemu državnemu tožilstvu, ki bo odločilo ali se bo primer še obravnaval ali prekinil zaradi pomanjkanja dokazov. Zdi se, da pri celih stvari nekje še pošteno smrdi, kajti nekdo je vendarle od nekod pripeljal te odpadke na rob gozdička pod Gradiščem.

SVEČANOST NA KORINJU

Območno združenje Zveze borcev in udeležencev NOB, Občina Ivančna Gorica in Prostovoljno gasilsko društvo Korinj so pripravili svečanost ob 20-letnici odkritja spomenika ter 60-letnici ustanovitve brigade Fontanot ob spomeniku padlih slovenskih in italijanskih partizanov na Korinju.



Kot vsako leto se je tradicionalne prireditve udeležilo lepo število ljudi, z avtobusom so se pripeljali tudi Italijani iz Gorice, ki so slovesno počastili okrogle obletnice. Zbrani so bili mnenja, da se mora prijateljstvo nadaljevati in da padlih za svobodo ne smemo nikoli pozabiti.

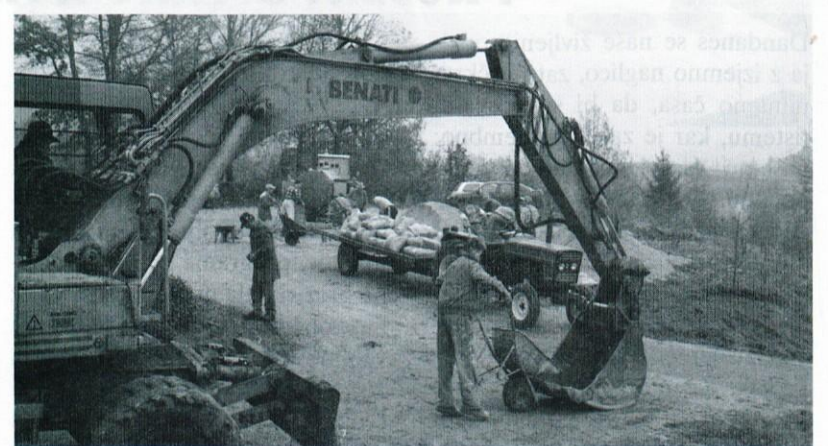
ZELENA LUČ ZA POLŽEVSKI VODOVOD

Medtem ko se mrzlično ugotavlja, ali je pitna voda, ki jo uživamo v domači uporabi, zdrava, in če ni, zakaj je tako, pa se marsikje ubadajo s tem, da bi vodovodna napeljava sploh prišla tudi do njihovega doma – tudi v naši občini. Na območju Polževske planote že več kot desetletje poteka projekt izgradnje vodovoda Polževska planota.

Projekt počasi, a vztrajno napreduje. 27. oktobra 2004 je potekal tehnični pregled izgradnje objekta IV., V. in VI. faze, ki je obsegal že zgrajeni primarni cevovod od vodohrama Polževo ob cesti Polževo-Višnja Gora, skozi Kriško vas do naselja Pristava. Dobra novica je, da je bil pregled uspešno opravljen in je tako omogočeno nadaljnje izvajanje del. Do zdaj je že zgrajenih 14.581 m primarnega omrežja in objekti črpalnice Meve, vodohram Poljane in vodohram Polževo. Za omenjene objekte se že pripravlja t.i. projekt izvedenih del in projekt za obratovanje in vzdrževanje, s čimer bo pripravljena vsa potrebna dokumentacija za uspešno izvedbo nadaljnjih tehničnih pregledov. Nekaj težav še ostaja pri dokončni izgradnji primarnega omrežja, saj na delu trase z nekaterimi lastniki zemljišč še ni uspelo priti do dogovora pri podpisu služnostnih pogodb o koriščenju njihovega zemljišča.

mš

NOV GASILSKI DOM



Na Lučarjevem Kalu člani Turističnega društva Grča in gasilci gradijo svoj gasilski dom. Iznajdljivo so si delo olajšali z bagrom, ki je beton brez truda dostavljal na ploščo.

No, ni to čisto tak gasilski dom, kot ga imajo v Stični ali v Šentvidu, bo pa garaža za gasilsko cisterno. Ta bo pozimi lahko, polna vode, brez bojazni, da bi zmrznila, pripravljena čakala v dobro izolirani garaži. Ali to ni že kar gasilski dom?

Nekaj sredstev za gradnjo sta prispevala tudi Občinska gasilska zveza in Krajevna skupnost Dob.



TEDEN OTROKA V VRTCU SONČEK ZAGRADEC



Prvi teden v oktobru je praznik vseh otrok, saj je posvečen prav njim. Tudi letos sta nam vzgojiteljica Nataša in njena pomočnica Marija pripravili pravo presenečenje. V sodelovanju z otroki sta načrtovali praznični program za vsak dan posebej.

V ponedeljek so si otroci ogledali čarovniško predstavo Čarobna palica. Ker so bili po predstavi lačni, so si

spekli jabolka, in jih seveda tudi pojedli. Sledilo je rekreacijsko dopoldne na igrišču.

V torek so šli v gozd, kjer so nabirali jesenske sadeže, storže, liste dreves ... Iz vsega nabranega so nato izdelovali ježke. Sledila je lutkovna igrca Vesela Ježka. Po njej so otroci barvali s prstno barvo in lepili bodičke v ježke.

V sredo je vsak prinesel od doma najljubšo igračo in video kaseto. Z igračami so se igrali v pripravljenih tematskih kotičkih, med video kasetami pa so izbrali najljubšo risanko in si jo ogledali v malem kinu.

V četrtek so prišli na obisk otroci iz 1. razreda OŠ Zagradec. Skupaj so si ogledali lutkovno predstavo Miška in njena hiška. Popoldan smo se pridružili še starši. Vsi smo iz buč ustvarjali miške in hiške zanje. Buče so v vrtec ves teden pridno prinašali otroci.

Za zaključek tedna so otroci odšli v Gabrovko. Z jesenskim izletom so opravili tudi del športnega programa Zlati sonček.

V vrtcu Sonček ne praznujejo le v tednu otroka, temveč vse leto. Za prijetno bivanje naših otrok z ljubeznijo in obilico dobre volje skrbita vzgojiteljica Nataša in njena pomočnica Marija. Obema bi se rada za njun trud v imenu staršev in otrok najlepše zahvalila; želimo jima še veliko strpnosti in dobre volje tudi v prihodnje.

Mateja Zoran, mamica

GOVORI SE,

da v Letalskem klubu Šentvid že resno razmišljajo o nabavi hidroaviona. Trenutne razmere to nujno zahtevajo.



NAŠA PESEM NA GOSPOSVETSKEM POLJU

V soboto, 9. oktobra, je društvo upokojencev iz Ivančne Gorice organiziralo izlet po avstrijskem Koroškem. Dva dni pred tem so vremenarji napovedovali deževno soboto, toda to pot so se pošteno zmotili. Toplo jesensko sonce je kmalu razpodilo jutranje meglice in nas vso pot prijetno grelo.

Za nekaj časa smo se ustavili v Celovcu in si pod vodstvom tamkajšnjega vodiča ogledali nekatere znamenitosti, pa tudi za manjše nakupe jo bilo dovolj časa, vendar teh skoraj ni bilo. Minili so pač časi, ko smo Slovenci

v Avstriji na veliko nakupovali, predvsem kavo in še marsikaj drugega.

V nadaljevanju poti nas je presenetil pogled na slikovit grad Hochosterwitz, toda namenjeni smo bili k »zibelki Slovenstva« na Gosposvetsko polje. Ob vojvodskem prestolu so tudi primerni prostori za malo daljši počitek. Izkoristili smo to udobnost, in ker je v našem društvu tudi nekaj dobrih pevk in pevcev, ki zmorejo ubrano zapeti tudi nekoliko težjo pesem, so nam zapeli koroško ponaredo Nmvav čez izaro, ki se je zelo lepo skladala z aktualnim trenutkom.

Vodič nam je povedal, da nemški nacionalisti naslednji dan v Celovcu pripravljajo proslavo ob obletnici koroškega plebiscita. Pot ob Vrbskem jezeru nas je prepričala, da Avstrijci mnogo bolj ljubijo denar kot neokrnjeno naravo, kajti obala okrog jezera je vsa pozidana, na stotine hotelov, restavracij in drugih objektov pa prinaša precejšnje denarce in zaposluje številne ljudi.

Bil je lep izlet.

T. Drab

INFORMACIJSKA TOČKA ZA STRUKTURNE SKLAD E U

(projekt delno financira EU)



1. 9. 2004 je Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije začela z aktivnostmi v okviru izvajanja promocijskih aktivnosti v vlogi informativnih točk za strukturne sklade za leto 2004.

Tako lahko odslej pri nas dobite več informacij glede

- Enotnega programskega dokumenta (EPD),
- Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada (EKUJS),
- Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR),
- Evropskega socialnega sklada (ESS).

Z vstopom Slovenije v EU so sredstva navedenih skladov EU postala naša pravica in naša priložnost. Dobro poznavanje ciljev, namenov, obsega sredstev, upravičenih ciljnih skupin, stroškov ... je osnovni pogoj za uspešno kandidiranje za ta sredstva. Mi vam bomo pri tem pomagali po svojih najboljših močeh.

Vabljeni!

POLICIJSKO POROČILO

Policijska postaja Grosuplje je oktobra 2004 na območju občine Ivančna Gorica obravnavala 10 kršitev zoper javni red in mir. Od tega jih je bilo 5 storjenih v zasebnih prostorih, 5 pa na javnem kraju; dogajale so se predvsem v večernih urah ter ob koncu tedna.

Obveščeni smo bili o 31 kaznivih dejanjih, ki so bila storjena na območju občine Ivančna Gorica. Največ je bilo tatvin, vlomov in poškodovanja tuje stvari, prav tako v nočnem času in ob koncu tedna. Vlamljajo predvsem v vikende, delovne stroje, automobile in trgovine.

Opravili smo tudi ogled 23 prometnih nesreč, v katerih je nastala materialna škoda, več oseb pa je bilo lažje poškodovanih. Najpogostejši vzroki za prometne nesreče so: neprilagojena hitrost, izsiljevanje prednosti ter nepravilna stran in smer vožnje. Največ nesreč se zgodi na avtomobilski cesti, na regionalnih cestah Ivančna Gorica-Pluska in Ivančna Gorica-Zagradec ter v samem naselju Ivančna Gorica.

Vsi občani, ki bi kaj vedeli o kaznivem dejanju ali prometni nesreči ali drugem varnostno zanimivem dogodku, ali če opazijo storilce kaznivega dejanja na delu ali begu, naj o tem obvestijo PP Grosuplje oziroma pokličejo na telefonsko številko 113. S sodelovanjem med lokalno skupnostjo – občani – in policijo bomo dosegli, da se bodo varnostne razmere izboljšale, hkrati s tem pa tudi občutek varnosti občanov.

Policijska postaja Grosuplje bo s policijskimi patruljami izvajala nadzor nad cestnim prometom na območju občine Ivančna Gorica predvsem na krajih, kjer se zgodi največ prometnih nesreč, največjo pozornost pa bomo posvetili kontroli hitrosti. Policisti pa bodo ukrepali tudi zoper ostale ugotovljene kršitve.

POLICIJSKA POSTAJA GROSUPLJE

KDO JE TONIJEV MORILEC?

Kot smo poročali že v julijski številki Klasja, pa tudi sicer se je o tem v javnosti veliko govorilo, je neznan kam izginil Anton Brčon. Izkazalo se je, da je izginuli žal doživel tragični konec. Komandir grosupeljske policijske postaje še ni mogel dati konkretnih informacij o usodi pogrešanega Tonija, ker je raziskava še v teku, analize podatkov pa še niso izdelane. Kakršno koli dajanje informacij javnosti bi tako škodilo nadaljnjemu poteku preiskave.

GOVORI SE

Govori pa se, da so truplo pokojnega Tonija našli v bližini njegovega doma. Vendar to naj ne bi bilo vse; govori se namreč tudi to, da je Tonija nesrečna usoda doletela nekje drugje, potem pa je bil prepeljan na kraj, kjer so ga našli. Kakorkoli že, očitno se tragični dogodki, kakršne smo vajeni srečevati v časopisu, dogajajo tudi že v naši neposredni bližini.

ZLATARSTVO
JT
TADINA
JANEZ TADINA
Sokolska ulica 5,
1295 Ivančna Gorica
Tel.: 01/78 78 572
Delovni čas: od 8. do 19. ure
Ob sobotah je prodajalna odprta od 8. do 12. ure.

Nudimo vam:

- ročno izdelan nakit in srebrn nakit
- izdelava po naročilu
- popravila
- vdelava kamnov
- čiščenje nakita
- predelava lomljenega zlata
- graviranje
- vstavljanje medicinskih uhanov

POSEBNA PONUDBA
V MESECU DECEMBRU
10% popust ob vsakem nakupu
in sodelovanje v nagradnem žrebanju!

PREDSTAVITEV SLOVENIJE V BAMBERGU

V juliju 2004 so se na gimnaziji E.T.A. Hoffmanna v Bambergu pri pouku geografije dijaki nekoliko natančneje seznanili s Slovenijo. Njihov sošolec Johannes Schlund (sin Andreasa Schlunda, župana z Ivančno Gorico pobratenege Hirschaida) jim je v daljšem referatu predstavil Slovenijo, takrat še kandidatko za vstop v Evropsko unijo. To in pobratenje med Hirschaidom in našo občino sta bila gotovo povod za tako temeljito obravnavo in predstavitev Slovenije.

Dijak je pod mentorstvom profesorja geografije Dormanna predstavil geografske značilnosti Slovenije, njen relief, klimo, značilnosti posameznih pokrajin, naravna bogastva, naravno in tudi urbano okolje. Seveda se je dotaknil tudi gospodarstva. Posebej omenja prehajanje od planskega na tržno gospodarstvo, kar je značilnost vseh nekdanjih vzhodno- in srednjeevropskih držav socialističnega tipa.

Predstavlja prebivalstvo in poseljenost slovenskega ozemlja, zanima pa ga tudi razvitost infrastrukture (cestne in železniške povezave). Njegov referat je bil odlično ocenjen, saj je skušal dovolj natančno predstaviti Slovenijo vsem, ki je še niso poznali.



Upamo lahko, da bo tudi kdo od dijakov srednje šole Josipa Jurčiča v podobnem referatu predstavil zvezno deželo Bavarsko oziroma njen severni del, pokrajino Franken, kjer se nahaja naša pobratena občina Hirschaid. Vsekakor ta dogodek pričja, da je medsebojno spoznavanje steklo tudi na uradni šolski ravni. To pa je vsekakor razveseljivo in vredno posnemanja.

M. A. Ficko

CESTA DO DOMA

V občinskem proračunu so ostajala sredstva, letos namenjena Krajevni skupnosti Dob, za krajevne ceste. Ker druge ni bilo potreb ali pa krajani niso bili pripravljeno financirati utrditve, so bila ta sredstva obljubljenega za asfaltiranje krajevne poti do doma GRČA.

Člani turističnega društva so obljubo vzeli resno in se pripravili za razširitev in utrditve svoje ceste. Čeprav so izvedeli, da je šel denar v čisto druge namene, so svojo zamisel izpeljali, vsaj tisti del, da so cesto utrdili. Tudi sama razširitev ni bila problem, saj so lastniki sosednjih parcel brez pripomb odstopili po meter in tudi več svoje zemlje za cesto.

Sedaj čakajo ...

Pa še s tistim o klošarjih bi si radi prišli na čisto!

AA



30 POLHOV ZA ENO KUČMO



Ujeti 30 polhov hkrati, je skoraj rekord oziroma vsaj zelo dober ulov.

“Za eno kučmo jih gotovo bo,” je povedal uspešni polhar Franci z Muljave. “Še več pa bo vredna polhova mast, ki pomaga pri vseh mogočih tegobah.”

SLOVESNO ODPRTJE ŠPORTNE DVORANE 100 LET ŠOLE NA HRIBČKU



Končno smo dočakali. Novo športno dvorano namreč, ki bo odslej služila osnovnošolcem, športnim klubom in društvom ter rekreacije željnim občanom. Njeno slovesno odprtje se je zgodilo v petek, 8. oktobra. Množico obiskovalcev so v dvorano pospremili zvoki Godbe Stična; program pa se je, kot se spodobi, začel s himno

Za govorniški oder je nato stopila tudi ravnateljica Osnovne šole Stična Marinka Piškur, ki je med drugim pogledala v preteklost, se spomnila svojih ur telesne vzgoje ter z zadovoljstvom ugotovila, da bodo sedanji in prihodnji rodovi učencev imeli neprimerno boljše pogoje za športno udejstvovanje. Omenjene pogoje so

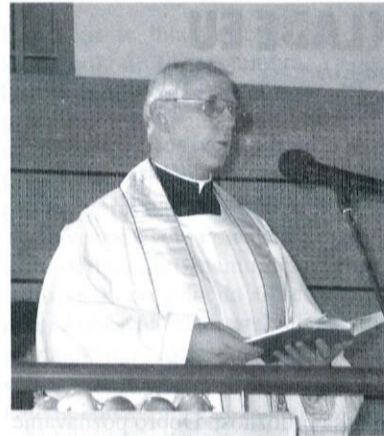


Republike Slovenije. Nato sta prišla na vrsto učenca Hana in Mitja, ki sta nakazala, da je nova dvorana v prvi vrsti namenjena njim – učencem. Takšnega mnenja je bil tudi župan Jernej Lampret, ki je v govoru poudaril, da je nova telovadnica velika pridobitev tako za šolo kot za občino. Poleg tega se je zahvalil vsem, ki so tako ali drugače pripomogli k njeni izgradnji. Župan je dejal, da je občina z veliko težavo zbrala finančna sredstva, vendar pa so zato sedaj ob odprtju dvorane toliko bolj veseli in ponosni. Po nekaj besedah Branka Kastelica, direktorja podjetja IMOS, ki je bilo izvajalec del, so na vrsto ponovno prišli učenci, in sicer otroški pevski zbor, ki je s svojim prISRčnim nastopom navdušil vse zbrane.

takoj nato preizkusili mladi športniki – učenci od prvega do četrtega razreda. Po njihovem nastopu pa so organizatorji pripravili lepo presenečenje.



Učenci, starši in drugi obiskovalci so namreč z bučnim aplavzom pozdravili slovenska športna junaka Matica Osovnikarja in Toneta Tislja, ki sta si vzela čas za prihod v Ivančno Gorico in oba izrazila navdušenje nad novo pridobitvijo z upanjem, da bo ta pripomogla k še večji razširjenosti športa v naših krajih. Da je priljubljenost športa že zelo velika, so dokazali dekleta in fantje, ki so predstavili nekaj svojih nogometnih, rokometnih, odbojgarskih, košarkarskih, borilnih, gimnastičnih in plesnih sposobnosti. Nato je za nekaj časa glavno besedo spet dobila glasba v izvedbi mladinskega pevskega zbora in učiteljske instrumentalne skupine.



Pred slovesnim odprtjem sta novo športno dvorano blagoslovila stiški opat dr. Anton Nadrah in župnik p. Janez Novak. Nato pa sta Marinka Piškur in Jernej Lampret težko pričakovano telovadnico izročila svojemu namenu. Uradni program, ki ga je odlično povezoval voditelj Sašo Sever, je bil tako končan. Zvečer pa so svoj novi dom »krstili« mladinci RK SVIŠ s tekmo proti Cerkljam, kot se spodobi – z zmago, saj je tudi nova športna dvorana velika zmaga za našo občino.

Saša Senica in Lojze Grčman

Podružnična šola Stična ali "šola na hribčku" je oktobra praznovala 100 let. Okroglo obletnico pa je praznoval tudi vrtec Miška, ki deluje že 20 let.

Ob praznovanju so v kulturnem domu v Stični pripravili kulturni program, katerega glavni igralci s pesmijo in plesom so bili prav gotovo najmlajši. Visokega jubileja so se udeležili predstavniki občine z županom Jernejem Lampretom na čelu, predstavniki cerkve, šolniki in drugi obiskovalci.



Ravnateljica OŠ Stična Marinka Piškur je povedala, da je šola, kljub visoki starosti, sodobno opremljena. Zaradi le treh učilnic jo obiskuje 48 učencev oz. trije razredi, in sicer prvi in drugi razred devetletke ter drugi razred osemletke.

V Šolski kroniki iz leta 1904 je zapisano: »Pričetek šolskega leta je bil 5. oktobra. Na god njega Veličastva Franca Jožefa I. dne 4. oktobra se je slovesno blagoslovilo novo šolsko poslopje. Ob pol desetih slovesna sv. maša, katero je daroval mil. gospod opat p. Gerhard Maier. Nato se je vršil slovesno sprevod k novi šoli v sledečem redu. Šolska mladina z zastavo in domačim učiteljstvom, občinski odbor, krajni šol. svet in stavbeni odbor, duhovščina v cerkvenih ornatih z g. opatom, gostje, med njimi učiteljstvo iz sosednih krajev, g. sodni svetnik Jenčič iz Višnje gore c. kr. orožniki in mnogo drugega odličnega občinstva.«

Ob obisku "šole na hribčku" so malčki v vrtcu pipihnil na svoji torti 20 svečk, osnovnošolčki pa kar 100. Z zanimivim in pestrim programom ter veseljem so najmlajši gotovo upravičili misel ravnateljice Marinke Piškur, ki je dejala, da je šola zgradba s štirimi stenami, med njimi pa je prihodnost.

SS

POGOVOR Z ANJO, ENO NAJMLAJŠIH UČENK OŠ STIČNA

Kako se počutiš na šoli?

Dobro.

Kako je bilo, ko si prvič prestopila prag te velike šole?

Veselo.

Kakšna se ti zdi šola?

Ravno pravšnja.

Kaj delate pri pouku?

Rišemo, se lovimo, pojemo ...

Kaj najraje počneš v prostem času?

Zunaj se igram z bratcem.

Kaj se najraje igraš?

Gnilo jajce.

Ali si dobila veliko novih prijateljev?

Da.

Kaj boš, ko boš velika? Zakaj?

Učiteljica. Ker mi je všeč.

Kaj pa igrala in igrače? Zakaj so ti všeč?

Zelo so mi všeč. Zaradi barve.

Hvala za prijazen pogovor in lepo se imej še naprej!

Urša in Tina, 8. b (9)

Mentorica: Petra Rus Mušič, prof.

SLOVESNOST OB ODPRTJU NOVE ŠPORTNE DVORANE

V petek, 8. oktobra 2004, smo učenci dobili svojo novo telovadnico, ki bo hkrati služila tudi namenom športne dvorane. Celo šolsko leto smo jo nestrno pričakovali prav vsi, vključno z učitelji.

Na začetku nas je s himno pozdravil mag. dr. Andrej Rupnik. Nato so nam o športni dvorani nekaj podatkov in zanimivosti zaupali župan občine Ivančna Gorica, ravnateljica OŠ Stična in eden od vodilnih mož IMOSA. Slovesnost so obogatili otroški in mladinski pevski zbor, plesna skupina GO GO FACE, učenci od 1. do 8. razreda pa so predstavili športne aktivnosti, s katerimi se ukvarjamo na naši šoli. Kot posebno presenečenje pa sta se nam predstavila državni rekorder na 100 in 200 metrov Matic Osovnikar in trener moške slovenske rokometne reprezentance in rokometar Krima Tone Tiselj. Program je povezoval novinar Sašo Sever.

Športno dvorano smo res potrebovali. Še prejšnje šolsko leto smo uporabljali sednjo telovadnico na SŠ, vendar je bila tu velika prostorska stiska. Septembra 2003, ob odprtju nove OŠ, pa so nam obljubili tudi novo telovadnico. Saj poznate tisto: kdor obljubo da, jo tudi izpolni. Tako smo letos ob tednu otroka dobili res lepo in dolgo pričakovano "darilo".

Lani smo bili ponosni, ker smo bili prva generacija, ki je obiskovala novo šolo, letos pa smo ponosni na novo telovadnico. In spet bomo prva generacija, ki bo svoje zmogljivosti preizkusila v novem športnem objektu, ne pa tudi zadnja.

Ines, 8. c

INTERVJU S TONETOM TISLJEM

Ob odprtju nove športne dvorane je bil naš gost tudi trener moške slovenske rokometne reprezentance in ženske rokometne ekipe Krim. Gospod Tiselj si je vzela nekaj časa tudi za nas in postavili smo mu naslednja vprašanja.

- Lepo pozdravljeni! Že kar nekaj časa trenirate rokomet. Koga raje trenirate: žensko ali moško ekipo?

Rokomet imam zelo rad. Med ekipama pa ne delam razlik. Obe imam zelo rad.

- Ste bili vedno samo trener ali ste rokomet tudi igrali?

Rokomet sem tudi igral.

- Kaj pa vam je šlo bolje?

Veliko lažje je igrati kot pa trenirati.

- kateri je bil vaš največji dosežek, ki ste se ga razveselili kot trener rokometarja?

Pri moških je to evropsko prvenstvo, na katerem smo dosegli 2. mesto. Pri ženskah pa je bil največji dosežek osvojitve naslova dvakratnih evropskih prvakinj.

- Kaj bi učencem svetovali o učenju in športu?

Šport in učenje gresta skupaj. Moraš biti vztrajen. Kdor je močan, je tudi uspešen.

- katero je glavno vodilo v vašem življenju?

Vztrajaj in bodi pošten na svoji poti, pa se ti vse povrne.

Hvala vam, da ste si vzeli čas. Želimo vam še naprej veliko uspehov tako z moško kot z žensko ekipo.

Ines in Simona, 8. c

KRATKE KULTURNE

VELIK USPEH VOKALNEGA KVARTETA STIČNA V PRAGI

Vokalni kvartet Stična se je v začetku novembra udeležil velikega 18. evropskega festivala in tekmovanja zborov in skupin PRAGA CANTAT v Pragi na Češkem in se odlično odrezal. Med 40 udeleženci iz devetih evropskih držav je v kategoriji E, v kateri se pejejo ljudske pesmi posameznih držav, za svoj odlični nastop osvojil SREBRNO PLAKETO, kar je prav gotovo največji uspeh v 13-letnem delovanju kvarteta.

POLONA GLAVAN IZDALA SVOJO DRUGO KNJIGO

Potem ko je napisala svoj prvi roman Noč v Evropi, ki je bil nominiran za nagrado Kresnik, je Polona Glavan izdala svojo drugo knjigo. Zbirka Gverilci prinaša devet kratkih zgodb. Nekatere so bile že objavljene v domači in tuji periodiki ter v antologiji slovenske kratke proze, zgodba Nenavadna identiteta Nine B pa tudi v mednarodni antologiji Racconti senza dogana, v kateri je Polona zastopala Slovenijo. Zbirko je izdala založba Beletrina.

RAZSTAVA SLIK TONETA DRABA

Slikar Tone Drab iz Šentvida pri Stični je imel v galeriji Grajski vrt na Boštjanju pri Grosupljem samostojno razstavo slik. Akademski slikar Boštjan Soklič je o Drabu in njegovih slikah povedal: »Stilna doslednost ga s čutom za barvno harmoničnost zavezuje krajinarstvu. Čeprav idilični, motivi dolenske dežele na Drabovih slikah izzvajajo nostalgijo.«

MLADI SLIKAR DAMJAN ROGELJ



Damjan Rogelj je imel pred enim letom v knjižnici Ivančna Gorica prvo razstavo svojih slik. Takrat je obljubil, da če bo v knjižnici prostor, bo čez eno leto ponovno postavil svojo razstavo. Obljubo je držal in v preteklem mesecu si je bilo v knjižnici moč ogledati njegove najnovejše umetnine.

Damjan Rogelj se je rodil blizu Dusseldorfa, nato pa se je z družino vrnil v Slovenijo in zdaj živi na Viru pri Stični. Damjan se je rodil s poškodovano hrbtnico. Domači so opazili njegov talent in mu prigovarjali, naj se vendarle poskusi v slikanju: »Za rojstni dan so mi podarili oljne barve in platno, pa sem začel,« je povedal Damjan. Način učenja slikanja je zelo zanimiv: »Naučil sem se po internetu in po televiziji, spremljal sem program, kjer je slikar učil slikanja in sem se učil tako, da sem ga posnemal,« je dejal Damjan.

»Najraje slikam z oljem, ustvaril pa sem tudi že nekaj grafik. Oljne slike so predvsem pokrajinske: voda ... to mi je najlepše,« je z iskrami v očeh izrazil navdušenje. Njegove slike so predvsem domišljajske, za ustvarjanje pa potrebuje: »Mir, tišino, ampak nimam pa nekega določenega dela dneva.« Do sedaj je Damjan ustvaril že okoli 50 slik, je povedal, ampak hitro dodal, da je vendarle natančno številko težko povedati.

Njegovo ustvarjanje, njegove slike so prav gotovo dokaz, da je mogoče narediti vse, kar se hoče, če le imaš željo po ustvarjanju.

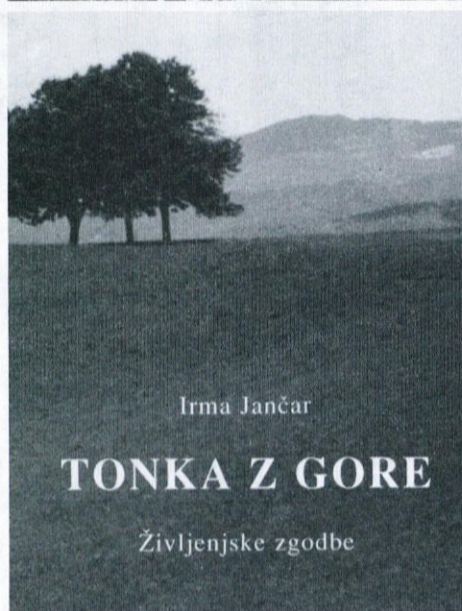
SS

POVABILO

VAS VESELIJO PLES, PETJE ALI ODRSKE DESKE? PRIDRUŽITE SE NAM LAHKO OB PONEDELJKIH ZVEČER OB 19. URI V DOMU KULTURE ŠENTVID PRI STIČNI ALI PA SE JAVITE NA TELEFON – GSM 041 780-831.

PRIDITE, PRI NAS VAM NE BO DOLGČAS!

ZGODBE IRME JANČAR O ŽIVLJENJU NA VASI



Naše nekdanje občanke, učiteljice razrednega pouka Irme Jančar, se gotovo spomnijo še mnogi njeni nekdanji učenci, saj je opravljala svoj plemeniti poklic najprej na osnovni šoli v Stični. Pozneje jo je pot zanesla v Pirniče pod Šmarno goro, kjer je dočakala zaslužen pokoj. A v svojem tretjem življenjskem obdobju se ni prepustila pasivnosti in dolgočasju; pa saj to tudi ni v njeni naravi.

Danes se rada ukvarja z vezenjem, in to zelo uspešno, saj njeni izdelki, razstavljeni na razstavah domače obrti in kot novoletne voščilnice v različnih podjetjih, povsod doživljajo navdušena priznanja.

A gospa Irma ima še eno veliko veselje: pisanje. Objavljala je že v šolskih glasilih, na primer v šolskem glasilu Gimnazije Stična, katere dijakinja je bila. Prijazno se je odzvala tudi vabilu ob petdesetletnici gimnazije, ko smo pripravili literarni večer nekdanjih in zdajšnjih avtorjev, ki so objavljali v Iskrah.

Zdaj pa je pred nami njena knjiga Tonka z Gore, s podnaslovom Življenjske zgodbe, ki jo je posvetila svoji mami. To je niz kratkih zgodb, življenjskih usod, utrinkov vsakdanjega kmečkega dela, prežetega in povezanega z ritualnimi dejanji in potrebami po duhovnih razsežnostih. Avtorica jih je zbirala in oblikovala kot mentorica šolarjem, ki so izvedli mnogo projektov o naši kulturni dediščini. Za nekatere zgodbe je slišala že kot mlado dekle v hribih nad Žužemberkom, druge so tiste, v katerih je tudi sama sodelovala in jih doživljala, v celovito pripoved pa jih tkejo osebe z Gore in krajev okoli nje. »Pravzaprav bi lahko rekel, da so vse zgodbe v resnici življenjske zgodbe avtorice, zapisi njenih zgodb, spominov na ljudi, kraje in okolja, ki jih je doživljala v otroštvu in mladosti,« piše v spremni besedi prof. dr. Janez Bogataj, etnolog, profesor na Filozofski fakulteti v Ljubljani. In nadaljuje: »Avtorica nam ne govori le o Tonki z Gore, ampak z nizom pripovedi iz njenega življenja podaja zaokroženo podobo načina življenja kmečkega prebivalstva v osrednjem delu slovenskega ozemlja pred drugo svetovno vojno in po njej.«

Dragi bralci Klasja, odlomek iz ene od zgodb objavljamo v tej številki. Zaradi oživitve dragocene kulturne dediščine krajev blizu nas pa vam knjigo v branje toplo priporočam, saj so v njej na primer zgodbe o polharjenju, žganjekuhi, divji jagi, vaškem kovaču, oglarjenju, zdravilni vodi in še čem.

Marjeta Glavan

DULARJEVA MICA

(odlomek)

Po deseti maši so se ljudje kaj hitro odpravili iz cerkve domov, da ne bi zamudili kosila. Dekleta, sramežljiva, kot se spodobi, so šla zadnja ven. Fantje so jih čakali pred cerkvijo, se jim muzali in mežikali, da so se hitro pobrala mimo. Urno so stopili za njimi in skupaj so ubrali pot proti domu.

Takoj za njimi je, s sklonjeno glavo in pobožnim pogledom, hodila Dularjeva Mica, jajčarica so jo imenovali. Nabirala je novice, ki jih bo razbobljala po vasi, ko bo kupovala jajca.

Gospodinje so od nje izvedele vse, kar se je dogajalo v fari, in še več, saj je hodila jajca prodajat tudi v mesto. Potrebovale so jo. Iz mesta jim je namreč prinašala najnujnejše stvari: sladkor, kvas, sukanec, vžgalice ... Mica je bila prepričana, da ne morejo brez nje in da je zato pomembna oseba na vasi.

Zdaj jo je jezik že pošteno srbel in

kar razganjalo jo je od novic. Najprej se je ustavila pred Štularjevo hišo:

«Jajca, ali imate kaj jajc?»

«Kakšna jajca bi pa rada, Mica?» se je pošalil in zasmel Štular, ki je bil v najlepših letih. «Tvoja že ne,» je odvrnila odrezavo. «Kje pa je Mana?»

«V hiši, rezance dela, kaj ne slišiš, kako z valjarjem tolče po mizi?»

Mica je odprla vrata in vprašala:

«Bo kaj jajc, bo?»

«Nekaj se jih bo že dobilo, koliko bi jih pa rada?»

Natočila ji je žganja in vzela ven pehar z jajci. Mica je zvrnila žganje na dušek in beseda ji je hitro stekla:

«Ja, če punca ne hodi v nedeljo popoldne k veronauku, je z njo gotovo nekaj narobe. Tako je tudi z Lukačevom Tonko. Že dve nedelji je ni bilo v cerkev.»

Štularca je zavijala jajca v papir, štela in se delala, da je ne zanima, kaj jajčarica govori.

«Ena, dva, tri ... mislim, da jih je dvajset.»

«Pravijo, da hodi k njej Janez z Rebri. Tonka pa mu vse verjame. Najbrž se greh dela ...»

«Bo dovolj dvajset?» se je Štularca delala neumno, a ni vzdržala. Previdno je vprašala Mico:

«Kaj misliš, ali jo bo vzel?»

«Kje pa, saj oče ne bodo pustili, je prerевна zanje. Vaša Rezi bi bila prava za na tak grunt. Lepo balo bi prinesla k hiši.»

«Ja, ampak takšnemu babjeku je že ne bomo dali. Tu imaš jajca, denarja ne bom vzela, iz mesta mi raje prinesi sladkor v kockah, da bodo mama imeli ponoči, ko kašljajo.»

Štularico je kuhala jeza. Skrbelo jo je, saj bi se njihova Rezi pri teh letih že morala možiti, a se fantje nič kaj ne zmenijo zanjo.

DOBRO SPREJETA RAZSTAVA

Magistra Nataša Polajnar Frelih, višja kustosinja v Verskem muzeju v Stični, se je v septembru udeležila mednarodne konference v Dubrovniku z naslovom The Best Inheritance – najboljša dediščina. To pomeni, kot je povedala, da so se v Dubrovniku zbrali najboljši muzealci, predstavniki muzejev iz celega sveta, ki so v preteklem letu prejeli kakšno vidno nagrado. Verski muzej je lansko leto prejel Valvasorjevo priznanje za najboljšo razstavo v letu 2002. Mag. Polajnar Frelih je na omenjeni konferenci predstavila razstavo Zgodovina krščanstva na Slovenskem. Povedala je, da je bila predstavitev zelo dobro sprejeta.

V Verskem muzeju v cistercijanski opatiji v Stični pripravljajo razne tako stalne kotčasne razstave; pred kratkim so bila na ogled postavljena sakralna dela umetnice Elde Piščanec; v muzeju pa se že pripravljajo tudi na prihajajoči Festival Stična.

SS



PRAV LEPA JE ZAGRAŠKA FARA - OTROŠKI PEVSKI ZBOR

*Glasba nam je lahko luč,
glasba nam je lahko kruh,
glasba nam je lahko življenje.*

Glasba je zvesta spremljevalka človeškega življenja. To se kaže v ljudskih in umetnih pesmih. Nastale so pesmi za vse pomembne dogodke v našem življenju in se prenašale iz roda v rod.



Otroški pevski zbor poje predvsem ljudske in otroške pesmi. Radi pojejo tudi pesmi, ki so jih spoznali v družbi svojih staršev na različnih praznovanjih.

Obiskovanje pevskega zbora je kulturno udejstvovanje, ki ni vedno lahko. Ure zbora so zadnje šolske ure in takrat so učenci že utrujeni. Svoje sošolce vidijo na igrišču, kar je tudi za pevce vabljivo, zato potrebujejo dodatne spodbude učiteljev, staršev in drugih. V preteklih dveh letih delovanja smo bili deležni kar nekaj takih spodbud. Krajevna skupnost Zagradec nam je podarila šale in nas pogostila po nastopu na kulturnih prireditvah. Savka Oberstar je poskrbela za cvetje in dekoracijo. Velika zahvala in spodbuda za naprej je bil obisk staršev na prireditvah in na reviji pevskih zborov v Šetvidu pri Stični. Najlepši dogodek pa je bil glasbeni večer ob koncu šolskega leta v zagraški šoli. Ob spremljavi Roberta Kohka smo člani pevskega zbora in občinstvo zapeli pesem Prav lepa je zagraška fara.

Mentorica: Slavka Nahtigal, prof.

SREČANJE PRITRKOVALCEV NA PRIMSKOVEM

Na Humarjevo nedeljo je bilo na Primskem še posebej slovesno. V sklopu praznovanja 250-letnice župnije, ki so obhajali v preteklem letu, je škof Alojzij Snaj blagoslovil obnovitvena dela na zunanjsčini cerkve. Hkrati s praznovanjem je potekalo tudi srečanje pritrkovalcev, ki so se ga na povabilo domačinov udeležili pritrkovalci iz Mirne, s Krke, Svete Gore ob Sotli, iz Domžal, Šmihela pri Novem mestu, Otočca in iz Šetvida pri Stični. Kljub slabemu vremenu in prvemu letošnjemu snegu je slovesno pritrkovanje oznanjalo, da je v župniji velik praznik. Tudi mraz ni mogel preprečiti našega veselja in prav kmalu smo se ob vihtenju težkih kembljev pošteno segreli.

Po maši je sledila pogostitev, ki so jo pripravili domačini, ob spremljavi glasbe zvonov pa je izza oblakov posijalo sonce. Pritrkovalci smo imeli še kostanjev piknik, na katerem smo polni zanosa kovali načrte za nova pritrkovalska srečanja in tekmovanja, ki bo novembra v Prečni pri Novem mestu.

Jože Mehle



VIRIDA VISCONTI IN NJEN ČAS



2 VITEŠKA ČAST IN ZVESTOBA V ZAMENO ZA ZLATNIKE

Klasični srednjeveški fevdni sistem je bil piramidno zgrajen (na vrhu piramide je bil deželni knez, kralj ali cesar) in je temeljil na zemljiški posesti, ki jo je prejel plemič v dedno ali začasno last kot nagrado za službo svojemu gospodu. Plemič je namreč sodeloval z določenim številom ustrezno opremljenih konjenikov v spopadih in vojnah na strani svojega gospoda. Za vzdrževanje orožja, konj in ljudi so bila potrebna znatna finančna sredstva. Že viteška oprema in konj sta stala pravo premoženje, saj sta bila vsa oprema in orožje izdelana ročno.

Deželni knezi - Habsburžani

Najvišje je bil v sistemu uvrščen deželni knez, na slovenskem etničnem ozemlju so v času, ki ga obravnavamo, vladali Habsburžani iz leopoldinske veje, ki so nosili naziv nadvojvod. Leopold III. Pravični, mož Viride Visconti, je začetnik te veje. Na našem ozemlju so imeli še drugi svetni, pa tudi cerkveni fevdalci obširna posestva.

Vedeti je namreč treba, da je bila Cerkev takrat tudi pomemben politični in gospodarski faktor, saj je z obširno zemljiško posestjo uspešno tekmovala s svetnimi fevdalci (oglej-

ski patriarhat, /nad/škofije v Salzburgu, v Krki na Koroškem, Passau, Freisingu, Brixnu, pa tudi številni samostani, n.pr. v Stični, Vetrinju, Kostanjevici na Krki in drugi, ki so prišli do zemljiške posesti z donacijami, kasneje z zamenjavami in nakupi).

Nižji fevdalci (ministeriali) so bili v začetku tudi osebno odvisni od svojega fevdnega gospoda. Niso se smeli poročati brez njegove privolitve ali pa odtujevati v fevd podeljene posesti, t.j. prodajati ali dajati v zastavo zemljo oz. posest, ki ni bila alodialna, t.j. njihova dedna last. V 14. stoletju so postale te omejitve vedno ohlapnejše, v kriznih časih si je pač vsak "pomagal", kakor je vedel in znal, ne oziraje se na do tedaj veljavne pravne norme in običaje. Razpasli so se lokalni spopadi med fevdalci, t.i. fajde, v katerih so kar sami poračunavali medsebojne spore in se tako izognili dolgotrajnim, dragim pravdam in sodnim postopkom.

Kmečki podložniki so se umikali "na boljše", v novo nastajajoča mesta. Nanje se je pogosto opiral tudi deželni knez in jim podeljeval posebne privilegije. Kasneje bomo srečali Rudolfa Ustanovnika, svaka Viride Visconti, ki je kot deželni knez na vse načine skušal omejiti samopašnost posameznih vplivnih fevdalcev.

Denar - sveta vladar

Ker je denarno gospodarstvo vedno bolj izpodrivalo naturalnega, so se

spreminjale tudi dajatve. Denar je bil vedno bolj zaželen, vedno pogosteje se je plemstvo izogibalo vojnim pohodom in nadomeščalo svojo udeležbo, ki je bila v dobrih starih časih stvar "plemiške časti in zvestobe svojemu gospodu" raje z denarnim prispevkom. Severnoitalijanska mesta, med njimi prednjači seveda Milan, sploh niso poznala drugega kot plačane najemniške vojske. Za interese Viscontijev so se bojevali najboljši "condotieri" tedanjega časa. To so bili vojaški poveljniki s svojo vojsko plačancev, za katere je bil vojni spopad samo prilika za dober zaslužek in ropanje.

Vse pravice in dolžnosti plemstva v odnosu do deželnega kneza so bile zapisane v "deželnih ročinih" (danes bi rekli deželni ustavni listini), pravice kmečkih podložnikov pa kot "pravda-pravica" v urbarjih po-

sameznega fevdalnega gospodarstva. Z razvojem denarnega gospodarstva so fevdni gospodje dajatve v naravi spreminjali v denarne, saj so se tudi sami znašli v primežu novega ekonomskega sistema. Denarne dajatve so bile vse višje in niso več ustrezale dajatvam, ki so bile določene v urbarjih (Tudi dandanes nam država nenehno grozi s spremembo dohodninske lestvice in zvišanjem davčnih stopenj, da si napolni državni proračun). Vse več je bilo zlorab in samovoljnega spreminjanja starih pravic. Zato so se naši kmetje v naslednjem stoletju uprli, ko so deželo začeli pustošiti Turki in so deželni davki dosegli vrtočlave vsote, vendar so zahtevali samo "staro pravdo" - torej v urbarjih zapisane dajatve, nikakor pa ne odprave fevdalnega sistema, kot so nas skušali prepričati v polpretekli šoli.

Vitez, čigar osnovna družbena funkcija je bila oborožena zaščita nezaščitenih (najpogosteje vdov, sirot, otrok) in zvesta, na viteški časti utemeljena, brezpogojna vojaška pomoč svojemu fevdnemu gospodu, se je v novih razmerah težko znašel. Viteška čast in častna beseda sta bili vse manj pomembni in popolnoma "nemoderni". Pomembno je bilo priti do denarnih sredstev na bolj ali manj

"pošten" način. Marsikdo je postal roparski vitez, celo nekatere člane uglednih kranjskih plemiških družin najdemo med njimi (n.pr. Turjačane, Višnjegorske, Svibenske itd.) Mnogi s svojim vojaškim spremstvom niso več služili svojemu fevdnemu ali deželnemu gospodu, kateremu so bili po klasičnih viteških normah to dolžni, pač pa so sodelovali pri dobro plačanih vojnih pohodih izven dežele kot najemniki. Člani nekaterih plemiških družin z našega ozemlja so se borili kot najemniki ob Baltiku, v Prusiji in Litvi. Tako so na primer utemeljili svoje bogastvo gospodje Žovneški, kasnejši celjski grofje in deželni knezi. Kdor se novi mentaliteti ni dovolj hitro prilagodil, je propadel.

Vladar je vedno pogosteje opiral svojo moč na mesta, ki so mu v zameno za določene ugodnosti (npr. oprostitve od mitnin ali cestnin) nudila denarne dajatve. Gospodarske in politične spremembe pa so, tako kot se to dogaja tudi danes, vplivale tudi na sistem vrednot, ki so jih ljudje v življenju upoštevali. Tudi srednjeveški vrednotni sistem se je izvotlil. Kriza vrednot je bila vidna tako v širšem evropskem kot tudi ožjem deželnem okviru.

M. A. Ficko



Znameniti hrastoveljski mrtvaški ples mojstra Ivana iz Kastva, leto 1390

DRZNE IN LEPI SE SPREHAJAJO PO ARKADIJI

Tom Stoppard
ARKADIJA



Za letošnjo (pravzaprav že lansko) gledališko sezono so stiški gledališčniki pripravili skrajšano verzijo dela angleškega dramatika Toma Stopparda Arkadija. Zaradi objektivnih razlogov je bila premiera šele jeseni, čeprav je bilo delo predpremierno uprizorjeno že spomladi. Komur še ni uspelo, da bi videl, kako se Drzne in lepi sprehajajo po Arkadiji – deželi človekove sedanosti, preteklosti in prihodnosti, si bo predstavo lahko ogledal še v času festivala Stična, v novembru oz. decembru tega leta. Potem pa se bo skupina lotila programa za novo sezono.

Dogajanje v delu Arkadija zaradi krajšanja teksta lahko pomeni težavo za pravilno in ustrezno razumevanja besedila. Tom Stoppard je s svojim filozofskim konceptom razvoja človeštva in sveta, ki ga vidi kot nenehno ponavljanje podobnih, čeprav časovno pogojenih, svojih položajev človeka v svetu, prav gotovo tipičen primer modernega avtorja, ki mu je svet bolj kaos kot urejenost. Prvi del odlikava ljudi 19. stoletja, sodobnike znamenitega lorda Byrona, njihov način življenja in pojmovanja sveta in družbe. Vsi ti ljudje žive vsak svoje javno, pa tudi skrito življenje, njihove poti se srečujejo in prepletajo v banalnostih vsakdanjega življenja, le deklica Thomasina se pred našimi očmi razvija iz matematično izrazito nadarjenega otroka v samostojno mislečo odraslo žensko osebnost.

Drugi del govori o naših sodobnikih; ti ob raziskovanju preteklih dogodkov odkrivajo resnični obraz preteklosti, ki jo človeški spomin prepogosto ohranja v drobcih, le-tem dodaja svoja vedenja in znanja, in zato ne more biti popolnoma zvest resnici. Istočasno pa sodobniki odkrivajo tudi svojo lastno sedanost, lastna veselja in hrepenenja, pa tudi lastni egoizem in častihlepnost.

Delo je, kot smo že omenili, zaradi krajšav ne dovolj pozornemu bralcu morda težje razumljivo, čeprav so se igralci nadvse potrudili, da bi s kvaliteto igre to pomanjkljivost kar najbolj zakrili. To jim je delno tudi uspelo.

M. A. Ficko

KNJIŽNICA V IVANČNI GORICI

PON., TOR., SRE., PET. od 9. do 19. ure

ČET. od 9. do 14. ure

SOBOTA od 8. do 13. ure

Enota Ivančna Gorica
Cesta II. grupe odredov 17
1295 Ivančna Gorica
tel. št.: 787 81 21
sikovancna@gro.sik.si

Krajevne knjižnice
Krka: 780 20 91
Višnja Gora: 788 45 88
Šentvid: 051 236 436

Podaljševanje gradiva preko stacioniranega telefona: 01 563 49 24

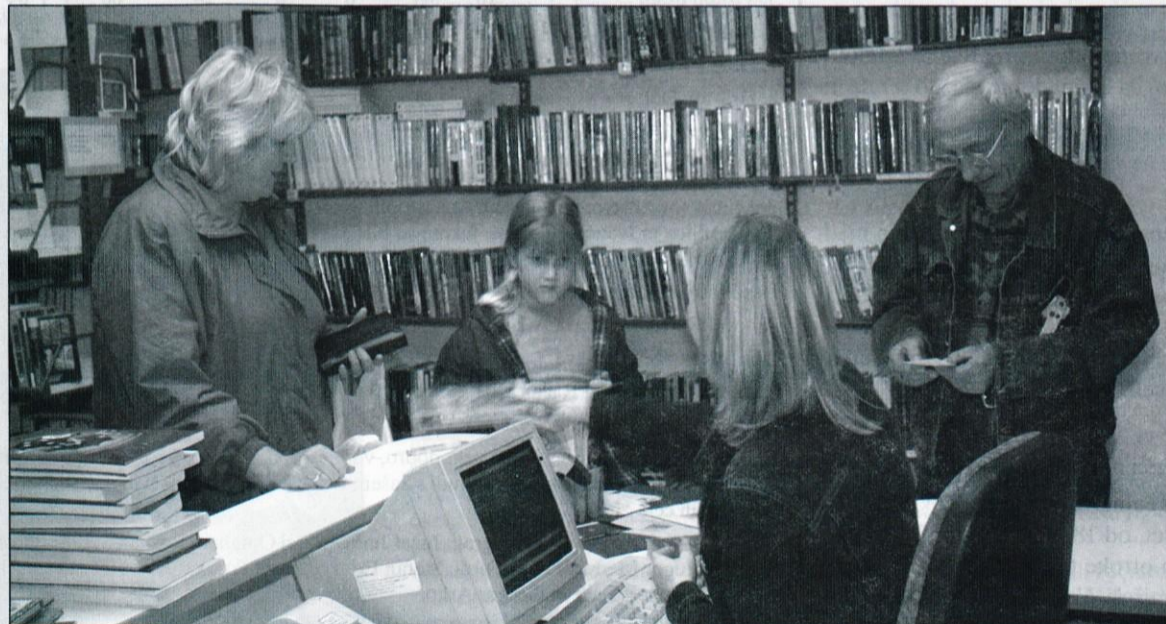
Uporaba biblioфона preko mobilnega telefona: 031 90 90 24

Iskanje, podaljševanje in rezervacija gradiva preko interneta: <http://cobiss.izum.si>

URE PRAVLJIC so v novembru, decembru in januarju vsako sredo ob 18. uri. Vsaka prva sredo je namenjena za **IGRALNE URE S KNJIGO** otrokom od 3. do 6. leta starosti. Starši so prisotni. Ostale srede so namenjene **URAM PRAVLJIC** za otroke od 6. do 10. leta starosti. Otroci so na urah pravljič brez staršev.

POTOPISNO PREDAVANJE: 18.11. ob 19. uri bo potopisno predavanje Višine in nižine Indije in Nepala. Tam sta se potepala Marko Bitenc in Maja Pavšič.

RAZSTAVA ILUSTRACIJ: Do konca leta si lahko v knjižnici ogledate ilustracije Pike Ciuha. Razstavo smo poimenovali Od nastanka do objave, z njo pa lahko spremljamo, kako nastane ilustracija in kako zaživi v časopisu, reviji ali knjigi.



20. novembra praznujemo Dan splošnih knjižnic. Vabljeni v knjižnico tudi vi.

SPET FESTIVAL STIČNA

(Et in Stična ego!)

Predrage ljubiteljice in ljubitelji kulture. Pet let. Pet let je minilo od takrat, ko smo se mladi v Stični odločili izbrati ime seriji dogodkov, ki so si sledili – Festival Stična. Naš Festival smo negovali, se z njim ukvarjali kot z otrokom in zdaj, po petih letih, nam je v velik ponos. Prijateljem in znancem navdušeno pripovedujemo o Njem.

Nehote nam spomini uidejo v tisto prvo leto, ko smo se tako vneto lotili dela, da smo pozabili tudi na tista nujna opravila, kot so počitek, jedaja, spanje ... Trta rodi šele po treh letih, še precej dlje pa je treba čakati na bogato bero jabolka. Tudi Festival Stična je začel počasi, včasih je kazalo zelo slabo. Pa vendar, če so korenine zdrave in močne, noben nalive ali neurje ne more uničiti rasti, ki je vse hitrejša, opaznejša, bohotnejša ...

Festival Stična bo tudi tokrat lepa priložnost za fizično, psihično ter kulture polno sprostitev. Kaj nam tudi preostane drugega v času, ko (če citiram Smolarja) »gledam poročila – same svinjarije, ko prebiram časopise, zona me oblije ...«. Ne delamo si utvar, da lahko spremenimo svet in odpravimo njega tegobe. Spemembe so lahko tudi majhne, na videz nepomembne in banalne, a v jedru vendarle nepogrešljive. Vsak ima pravico, za nekaj trenutkov pozabiti na težave, se sprostiti, se napolniti s pozitivno energijo in se podati nazaj v življenja boj.

Poleg tega pa želi Festival Stična spet nekaj malega podariti tudi tistim, ki jih težave mučijo bolj kot povprečne ljudi. Otvoritev 5. Festivala Stična bo tudi tokrat v Galeriji Slovenskega verskega muzeja Stična. Sledil bo koncert komornih skupin v Opatovi kapeli Cistercijske opatije Stična, katerega izkupiček bomo tudi tokrat namenili človekoljubni organizaciji Karitas. Male spremembe štejejo!

Rojstni dan Festivala bomo praznovali na različnih prireditvah, tudi na različnih lokacijah. Morda vas čaka tudi kakšno presenečenje. Zavrtimo se skupaj v vrtincu kulturnih prireditev, druženja, novih doživetij in sploh: FESTIVALA STIČNA.

Vabimo Vas na



Za organizacijski odbor Festivala Stična
G. Medved

GLAVNI PROGRAM

Sobota, 20. 11. 2004

OTVORITEV FESTIVALA

18:00 Otvoritev razstave Bogastvo mladih (galerija Slovenskega verskega muzeja Stična)

19:00 Koncert komornih skupin Glasbenega julija, tabora najobetavnih mladih slovenskih glasbenikov; umetniški vodja Tomaž Lorenz (opatova kapela Cistercijske opatije Stična)

Nedelja, 21. 11. 2004

16:00 Cveto Sever, Janko in Metka lutkovna predstava (Dvorana KD Stična)

Petek, 26. 11. 2004

19:00 Terra folk, koncert etno glasbe (Dvorana KD Stična)

Sobota, 27. 11. 2004

KAVARNIŠKI VEČER

19:00 Rekviziter, Moje gledališče, monokomedija

21:00 Jure Ivanušič, večer šansonov (Dvorana KD Stična)

Nedelja, 28. 11. 2004

16:00 Lutkovno gledališče tri, Kužek in muca, lutkovna predstava (Dvorana KD Stična)

Petek, 3. 12. 2004

18:00 Otvoritev razstave svetovnih jaslic (galerija Slovenskega verskega muzeja Stična)

19:00 Trio Lorenz, klasični koncert (opatova kapela Cistercijske opatije Stična)

20:00 Ta kratke, Tearer Harobov, improvizacijsko gledališče (Dvorana KD Stična)

Sobota, 4. 12. 2004

19:00 Sen kresne noči, Gledališče Toneta Čufarja Jesenice gledališka predstava (Dvorana KD Stična)

SPREMLJEVALNI PROGRAM

V spremljevalnem programu bomo tudi letos ponudili vrsto prireditev, ki mogoče za najširšo publiko niso tako atraktivne, vsekakor pa so zelo zanimive in bogatijo paleto prireditev Festivala. Že utečenim in dobro obiskanim potopisnim ter glasbenim klubskim večerom se bo letos pridružilo predvajanje filmov iz slovenske filmske zakladnice. Večjo vključenost naših obiskovalcev ter njihovo aktivnejše sodelovanje pri kulturnem udejstvanju pa želimo doseči z organizacijo ustvarjalnih delavnic. Za vse generacije bosta na voljo fotografska ter gledališka delavnica.

POKAL AKRAPOVIČ

Podjetje Akrapovič, ki velja za eno najbolj prodornih in uspešnih slovenskih podjetij na tujem trgu, je v letu 2004 na veliko veselje ljubiteljev motokrosa prevzelo pokroviteljstvo nad slovenskim pokalnim tekmovanjem v motokrosu. Letošnji pokal se je torej imenoval MX pokal Akrapovič, organiziranih pa je bilo 9 dirk. Avto moto društvo Šentvid pri Stični je v nedeljo, 3. oktobra, pripravilo predzadnjo dirko za omenjeno pokalno tekmovanje.

Odličnemu vremenu se je na veliko zadovoljstvo tako organizatorja kakor številnih gledalcev pridružilo še rekordno število tekmovalcev. Skupaj jih je tekmovalo 121, pomerili pa so se v desetih različnih kategorijah: od podmladka do veteranov. Poleg tistih, ki se redno udeležujejo dirk za državno prvenstvo, je to tekmovanje najprivlačnejše za tiste, ki nimajo tekmovalnih licenc, a jih tekmovalni duh in želja po merjenju svojih moči in znanja vodi na tekmovalne steze. Tako je bilo tudi v Dolini pod Kalom.

Da podjetje Akrapovič ni samo poslovno sodelovalo, sta poskrbela Alojz Trstenjak, vodja razvoja v podjetju, in Miha Uštar iz oddelka za testiranje. Oba sta nastopila na dirki: prvi v kategoriji veterani R2 (12. mesto), drugi pa v kategoriji open R2 (7. mesto). Bilo je zanimivo vzdušje, saj je glavni pokrovitelj sodeloval na zanj takorekoč domači dirki, ponosni na sosedstvo priznanega podjetja po so bili tudi člani AMD Šentvid.

Tekmovalcem domačega društva se je tokrat pridružilo še lepo število fantov iz občine Ivančna Gorica, ki so hoteli pokazati svoje motokrosi-

stično znanje. Največjega uspeha je bil deležen trenutno najboljši tekmovalcec domačega društva Damjan Smrekar, ki je z zmago v razredu 125 R1 najbolj navdušil svoje navijače. V istem razredu je Klemen Porenca zasedel 12. mesto, medtem ko je Jure Kavšek dosegel enak rezultat v razredu open R1. V tem razredu je nastopil še en domačin, Andrej Rus, in zasedel 8. mesto. Največ domačih rekreativcev je nastopilo v razredu 125 ccm R2, dosegli pa so solidne rezultate: Jure Sever je bil 6., Rok Miklič 11., Jure Tadžina 13., Dejan Srebrnjak 14., Stane Perpar 15., Bogdan Novak 16. in David Tekavčič 24. V tem razredu je zmagal Ljubljčan Staš Goričar, ki pa nastopa za AMD Šentvid.

Tekmovanje v veteranskem razredu sta s svojim nastopom zaznamovala dva uspešna podjetnika, brata Kavšek. Branko je z drugim mestom potrdil skupno zmago v tem razredu,

medtem ko je Jože zasedel 15. mesto. Nekaj domačih nastopov je bilo tudi v mlajših kategorijah, kjer je v razredu podmladek 65 ccm Luka Kutnar zasedel 5. mesto, Jani Perovšek pa 4. mesto v razredu 85 ccm R2.

Piko na i uspešni prireditvi pa sta s svojo prisotnostjo in nastopom postavila ta čas najboljša slovenska motokrosista, Roman Jelen in Sašo Kragelj. Sponzorske obveznosti do podjetja Akrapovič so ju pripeljale do tega, da sta se srečala kot konkurenta, česar ljubitelji motokrosa v Sloveniji niso prav pogosto deležni. V Dolini pod Kalom je bil boljši Sašo Kragelj, ki je dvakrat suvereno zmagal v razredu open R1.

AMD Šentvid je na ta način uspešno zaključil sezono 2004 in je že v pričakovanju novoprihajajočega leta ter novih športnih prireditev.

Matej Šteh



KLJUB DOBRI IGRI ŠE BREZ TOČK

Rokometaši SVIŠ-a so odigrali že polovico jesenskega dela prvenstva, vendar so kljub dobrim igram vijolični rokometiški še vedno brez točke. K temu sta pripomogli tudi poškodbi dveh ključnih igralcev Natana Hojča in Francija Zidarja, ki sta dodobra skrajšali klop.

V drugem kolu Lige Telekom so igralci SVIŠ-a gostovali v Slovenj Gradcu, kjer so se Maksiču, Ficku, Imperlu in ostalim odlično upirali in ob maestralnih obrambah Boštjana Grma celo dobili prvi polčas za štiri zadetke. V drugem delu so Slovenjgradčani pokazali svojo moč, SVIŠ-u je začela pohajati sapa v napadu, kar so domači seveda izkoristili in zmagali z 28 : 25. Opogumljene rokometiške SVIŠ-a je v naslednjem krogu čakal dolenski derbi z Novomeščani. V ivanško dvorano se je nagnetlo 500 gledalcev, ki so pripravili odlično vzdušje, videli pa nervozen začetek igralcev SVIŠ-a, ki jim je očitno

pomembnost tekme zvezala roke. V drugem polčasu je pri gostih blestel vratar Medved, ki ga domači nikakor niso uspeli ugnati. Tako so si igralci Adrie-Krke na krilih odličnih Plazarja in Hribarja ustvarili prednost petih golov, ki je niso več izpustili iz rok. Ob koncu tekme je tako na semaforju pisalo 29 : 32. V četrtem krogu je bilo na vrsti gostovanje pri evropskih prvakah. Igranje v dvorani Zlatorog proti najboljšim evropskim igralcem je bilo za vijolično ekipo seveda posebno doživetje. SVIŠ se je na tekmi s Celjem častno boril, razlika v kvaliteti je bila seveda očitna, kar kaže tudi rezultat: 37 : 24. Proti Celju sta se v vrstah SVIŠ-a najbolj izkazala Krže in Hočevar s petimi zadetki, ob tem pa je slednji še izsilil tri izključitve in rdeči karton Vladimirja Lolla. Po celjskem gostovanju je SVIŠ čakal dvoboj s še eno odlično ekipo. V Ivančno Gorico je namreč prišel Gold Club. Ta tekma se je vpisala v zgodovino kot prva tekma v novi dvorani OŠ. Žal SVIŠ krstnega nastopa v novi dvorani ni začel z zmago, ki jo je bilo, resnici na ljubo, nekoliko nerealno pričakovati. Domači so tekmo začeli pogumno, a so visoki zvezdniki Gold Cluba kmalu povedli za tri zadetke. Kljub temu se SVIŠ ni predal in v 39. minuti prišel le na zadetek zaostanka, dlje pa ni šlo. Brata Hojč, Sokolov, Kos, Teržan in družčina so na koncu slavili z 31 : 37. Na tej tekmi so žal razočarali gledalci, saj je bilo na tribuni ob premieri v novi dvorani in proti ekipi s kopicco bivših, sedanjih in prihodnjih reprezentantov različnih držav še veliko prostora. Nekateri »gledalci« očitno še vedno ne razumejo pomena preboja SVIŠ-a v prvo ligo, ki je edinstven v naši okolici. Igralci SVIŠ-a si nedvomno kljub porazom zaslužijo podporo polne dvorane, saj se ekipa s kapetanom Šparlom na čelu zglede bori proti realno močnejšim (in precej bogatejšim) nasprotnikom. Priznati je treba, da so se navijači izkazali že na naslednji tekmi z Rudarjem, ko so do zadnjega kotička napolnili dvorano

in skupaj s Torcido ustvarili fantastično vzdušje. To je očitno poneslo tudi domače, ki so ob zagriženi obrambi pod poveljstvom sijajnega Grma, in značilnih protinapadih polčas dobil za pet zadetkov. V drugem delu so se s hitro igro izkazali tudi gosti in ob nekaj izključitvah na SVIŠ-evi strani se je prednost začela topiti. Zadnje minute tekme so bile zelo dramatične, SVIŠ-u pa sta prvo veselje v letošnji sezoni preprečili dve zgrešeni sedemmetrovki in nekaj sreče. Vijolični rokometiški so bili tokrat blizu kot še nikoli letos, vendar je usoda hotela drugače, končni rezultat pa je bil 30 : 32. Kljub nekaj porazom se nimajo igralci SVIŠ-a česa sramovati, saj v med elitno rokometno družino častno predstavljajo svoj klub, sponzorje in našo občino.

Mladinska ekipa tudi letos tekmuje v drugi državni mladinski ligi. Varovanci trenerja Aksentijevića imajo nekaj težav zaradi poškodovanega prsta Simona Stoparja, ki je najboljši zunanji igralec te ekipe in SVIŠ-ev veliki up. Kljub temu so njegovi soigralci v zadnjih tednih premagali Cerklje (40 : 29), izgubili z močnim Grosupljem (32 : 25), premagali Sežano (31 : 24) in bili boljši tudi od Alples s kar 21 : 48.

Kadeti so v gosteh premagali Adrio-Krko (29 : 34), izgubili z DRŠ Aleša Praznika (35 : 48) in Grosupljem (23 : 27), ugnali Ižance (34 : 39) in izgubili proti Ribnici (31 : 27).

Ekipa starejših dečkov je v zadnjem času premagala Adrio-Krko (28 : 30) in DRŠ Aleša Praznika (28 : 26) in izgubila proti Grosupljem (23 : 28). Nato so fajtje prenegali Črnomelj s kar 33 : 12 in izgubili z Ribnico 38 : 17.

Mlajši dečki A so premagali Ribnico s 24 : 18 in Črnomelj z 8 : 22. Njihovi nekaj mlajši kolegi pa so izgubili z Ribnico s 6 : 12 in Črnomljem s 13 : 5.

Lojze Grčman



890 KILOMETROV KOLESARSKIH POTI V LUBLJANSKI REGIJI

Razvoj kolesarske infrastrukture v Sloveniji zaostaja za potrebami vse večjega števila kolesarjev. Tudi na našem regionalnem območju je kolesarstvo priljubljena oblika rekreacije. Zelo pogosto pa smo kolesarji odvisni predvsem sami od sebe in lastne iznajdljivosti, ko se podajamo na kolo. Občine v ljubljanski regiji se tega problema zavedajo, zato so se že pred časom dogovorile za skupen projekt, v okviru katerega bodo poskrbele za mrežo kolesarskih povezav v regiji. K projektu je pristopila tudi Občina Ivančna Gorica.

Junija letos so po dogovorih in usklajevanjih z vsemi občinami v regiji zaključili prvo izmed treh faz: celovito zasnovano kolesarskih povezav. Do takrat je bilo treba poskrbeti za celovit pregled obstoječih kolesarskih poti, pripraviti usklajeno idejno zasnovano regionalnih kolesarskih povezav in finančno oceno za nadaljevanje projekta. Za koordinacijo projekta je zadolžena Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije (RRA LUR), ki je na srečanju predstavnikov občin v petek, 15. oktobra, pripravila pregled dosedanjih aktivnosti projekta in predstavila nadaljnje korake za njegovo uspešno uresničitev.

Po dogovorih z vsemi občinami znaša dolžina regionalnih kolesarskih povezav kar 890 kilometrov. V predlogu so skušali v največji možni meri upoštevati obstoječe kolesarske poti, upoštevali pa so tudi druge pomembne usmeritve:

- kolesarske poti morajo biti varne in ne preveč obremenjene s prometom (dnevno bi naj po njih peljalo največ 1.000 vozil),
- čim bolj naj bodo vpete v državno kolesarsko omrežje,
- povezovati morajo regijska središča, področja in znamenitosti,
- speljane so krožno in predstavljajo glavno žilo – do lokalnih zanimivosti pa vodijo občinske kolesarske povezave,
- primerne morajo biti za povprečnega kolesarja,
- večinoma so asfaltirane ali dobro vzdrževane makadamske ceste (podlaga je lahko izjemoma drugačna, če gre za posebne zanimivosti),
- kolesarske poti morajo voditi po razgibani pokrajini in
- regijo morajo povezovati tudi s sosednjimi regijami.

RRA LUR je za vsako občino pripravila izjavo, na osnovi katere bo mogoče nadaljevati z drugo fazo projekta: pripravo dokumentacije za označitev kolesarskih povezav. Skupno vlogo bo namreč treba posredovati Direkciji za ceste Republike Slovenije. Eden izmed ciljev projekta je tudi poenoteno označevanje regijske kolesarske povezave, kar je osnova za njeno prepoznavnost. Enotno regijsko označevanje poti pa naj ne bi izključevalo odločitev posameznih občin o kombinaciji z lokalnimi obeležji.

Na srečanju v Iški Loki so sodelujoči precej časa posvetili prav vprašanju označevanja kolesarskih poti. V nadaljevanju projekta se bodo morali predstavniki občin dogovoriti za učinkovito kombinacijo označevanja tam, kjer bo to zares potrebno. Zavedati pa se moramo, da bodo kolesarske povezave zares zaživele, ko bo vsaka občina razmislila o dodatni ponudbi. Mednje sodijo gostinska in zdravstvena dejavnost, prav tako pa tudi vrsta storitev, kot so izposoja koles in opreme, postavitve informacijskih točk in podobno.

V okviru celovite regijske rekreacijske infrastrukture se občine dogovarjajo tudi za možnost oblikovanja mreže pešpoti po ljubljanski regiji.

KMN PIPO SPET V AKCIJI

KMN Pipa (lani se je imenoval Bomax) tudi letos tekmuje v zahodni skupini 2. SLMN, ki šteje pet ekip. Pipovi tekmeči so Mi&Co Extreme (Ribnica), Slovenica ag. Kravos (Nova Gorica), Divača Logistika Pišot in KIG (Ig). Tekmovanje poteka po štirikrožnem sistemu, v prvo ligo pa napreduje samo zmagovalec. Moštva so odigrala že štiri kroge; igralci Pipa so bili enkrat prosti, dvakrat so zmagali, enkrat pa izgubili, kar zadošča za peto mesto na lestvici. Člani ekipe, ki letos svoje domače tekme igra v dvorani ŠC v Ivančni Gorici, so: Aleš Černivec, Uroš Černivec, Robi Potokar, Robi Bevc, Aleš Trontelj, Damjan Sluga, Janez Erjavec, Dušan Škorič, Jože Jeraj, Rudi Grünbacher, Klemen Pucko, Himzo Ibričič, Alen Fugina in Janez Lokančič. V primerjavi z lansko sezono se ekipa torej ni bistveno spremenila, na trenerskem stolčku pa je ostal tudi Matjaž Rus. Cilji KMN Pipa v letošnji sezoni segajo do drugega mesta v ligi, vendar pa fantje potihem upajo tudi na napredovanje v 1. SLMN. Upajmo, da jim bo uspelo.

Lojze Grčman

ŽAR d.o.o.

AGENCIJA ZA PROMET Z NEPREMIČNINAMI

PRODAJA, NAKUP, ODDAJA, NAJEM

Taborska 13, Grosuplje

TELEFON: 041 717-314

FAX: 01/ 7863-049

E-pošta: miran.jurcic@volja.net



Na podlagi 10. člena Zakona o športu (Uradni list RS, št. 22/98) in 5. člena Pravilnika za vrednotenje športnih programov v Občini Ivančna Gorica (Uradni vestnik Občine Ivančna Gorica, št. 4/01 in 4/02) Občina Ivančna Gorica objavlja

JAVNI RAZPIS

za sofinanciranje programov na področju športa v Občini Ivančna Gorica za leto 2005

1. Predmet javnega razpisa iz sredstev proračuna Občine Ivančna Gorica za področje športa je sofinanciranje naslednjih vsebin športnih programov ter razvojne in strokovne naloge:

- interesna športna vzgoja otrok in mladine,
- športna vzgoja otrok in mladine, usmerjena v kakovostni in vrhunski šport,
- športna vzgoja otrok in mladine s posebnimi potrebami,
- športna rekreacija,
- kakovostni šport,
- vrhunski šport,
- šport invalidov,
- izobraževanje, usposabljanje in izpopolnjevanje strokovnih kadrov,
- vzdrževanje javnih športnih objektov in površin,
- promocijska dejavnost športa,
- priznanja športnikom in športnim delavcem.

2. Izvajalci letnih programov športa so:

- športna društva,
- zveza športnih društev,
- zavodi, gospodarske družbe, zasebniki in druge organizacije, ki so na podlagi zakonskih predpisov registrirane za opravljanje dejavnosti na področju športa,
- zavodi s področja vzgoje in izobraževanja.

Športna društva in klubi ter njihova združenja imajo pod enakimi pogoji prednost pri izvajanju letnega programa športa.

3. Na razpis za sofinanciranje programov športa lahko kandidirajo nosilci in izvajalci športnih programov, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da imajo sedež v občini Ivančna Gorica,
- da so registrirani za opravljanje dejavnosti v športu,
- da imajo organizirano redno dejavnost najmanj 6 mesecev v letu in so že registrirani najmanj eno leto od prijave na razpis,
- da imajo zagotovljene materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske pogoje za uresničitev načrtovanih športnih aktivnosti,
- da bodo Občini Ivančna Gorica do 25. februarja 2005 dostavili poročilo o realizaciji programov v letu 2004, ki so bili sofinancirani iz proračunskih sredstev, društva in klubi pa tudi podatke o članstvu, plačani članarini in ostalo dokumentacijo, kot jo določa zakon o društvih.

4. Razpisna dokumentacija (prijavni obrazec in drugi obrazci) je na voljo deset dni po objavi razpisa v občinskem glasilu Klasje med 8. in 10. uro na Občini Ivančna Gorica, referat za družbene dejavnosti, Sokolska 8, Ivančna Gorica.

5. Izvajalci športnih programov, ki želijo kandidirati na javnem razpisu, morajo k prijavnemu obrazcu priložiti:

- potrdilo o registraciji društva pri UE Grosuplje (samo društva, ki se prvič prijavljajo),

- potrdilo o zagotovljenem strokovnem kadru (pogodbo s strokovnim delavcem),

- potrdilo o zagotovljenem prostoru oz. športni površini za izvajanje programa (pogodba z lastnikom oz. upravljalcem, če se program izvaja v najetih prostorih oz. površinah) ter urnik vadbe,

- izjavo, da bo poročilo o delu za leto 2004 ter poročilo o porabi sredstev za investicije, investicijsko vzdrževanje in nabavo športne opreme v letu 2004 dostavljeno najkasneje do 25. 2. 2005,

- program dela za leto 2005 ter program investicij, investicijskega vzdrževanja in nabave športne opreme v letu 2005.

Izbrani bodo le tisti izvajalci, ki bodo dostavili vso potrebno dokumentacijo.

6. Proračunska sredstva za področje športa za leto 2004 se bodo razdeljevala na podlagi določil Pravilnika za vrednotenje športnih programov v Občini Ivančna Gorica (Uradni vestnik Občine Ivančna Gorica, št. 4/01 in 4/02), in sicer po sprejemu proračuna Občine Ivančna Gorica za leto 2005.

7. Zadnji rok za prijavo na razpis je 24. 12. 2004, na naslov: Občina Ivančna Gorica, Sokolska 8, 1295 Ivančna Gorica. Prijava mora biti posredovana v zaprti kuverti in z oznako »Javni razpis – šport«. Prijave, ki na naslov ne bodo prispеле do zahtevanega datuma, pri vrednotenju ne bodo upoštevane.

8. Medsebojna razmerja med Občino Ivančna Gorica in izbranim izvajalcem športnih programov se bodo uredila s pisno pogodbo.

9. Podrobnejše informacije dobite na Občini Ivančna Gorica, tel. 78-78-385, Bogomir Sušič, in na Zvezi športnih organizacij Ivančna Gorica, Andreja Lapanja, tel. 041 705-860.

Občina Ivančna Gorica

RAZPIS ZA ŠPORTNIKA LETA OBČINE IVANČNA GORICA V LETU 2004

ZŠO Ivančna Gorica tudi letos podeljuje priznanja za najboljše športnike in športnice v naši občini ter priznanja zaslužnim športnim delavcem.

Predlogi morajo prispeti na naslov ZŠO Ivančna Gorica, Sokolska 8, 1295 Iv. Gorica najkasneje do ponedeljka, 22. novembra 2004, na priloženem obrazcu. Kasneje prispelih predlogov žal ne bomo mogli upoštevati.

Kategorije, v katere lahko predlagate svoje kandidate, so:

- a) dečki letnika 1989 in mlajši
- b) deklice letnika 1989 in mlajše
- c) mladinci letnikov 1988, 87, 86 in 1985
- č) mladinke letnikov 1988, 87, 86 in 1985
- d) člani letnika 1984 in starejši
- e) članice letnika 1984 in starejše
- f) najboljša šolska ekipa občine (skupaj za osnovno in srednjo šolo)
- g) najboljša klubska ekipa občine
- h) zaslužni športni delavec-delavka, veteran-veteranka

Za naziv športnika leta občine Ivančna Gorica imajo pravico kandidirati vsi, ki so člani društev in klubov občine Ivančna Gorica in so člani ZŠO Ivančna Gorica!

Za najboljšo klubska ekipo lahko kandidirajo seveda samo ekipe društev oz. klubov, ki so registrirani v naši občini in so člani ZŠO Ivančna Gorica.

Kandidirajo lahko le posamezniki in ekipe, ki tekmujejo v športnih panogah, opredeljenih v klasifikaciji Olimpijskega komiteja Slovenije.

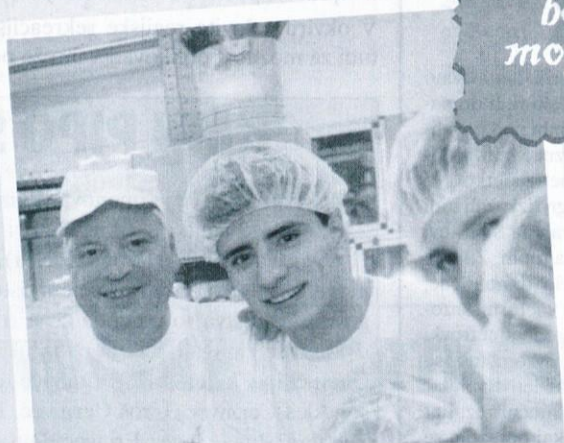
V posamezni kategoriji lahko predlagate samo najboljšega posameznika oz. ekipo.

Predlagate lahko tudi športne delavce-delavke (učitelje, trenerje, druge funkcionarje), veterane in veteranke za posebno priznanje za velik prispevek k razvoju športa v naši občini. Vlogi dodajte ustrezno obrazložitev.

Svoje predloge morate potrditi z žigom in podpisom predsednika kluba oz. društva.

Ob jubilejih bodo društva in športni klubi dobili jubilejne plakete za 10-, 20-, 30- in večletno delovanje, zato, če sodite mednje, navedite v svojem predlogu tudi to.

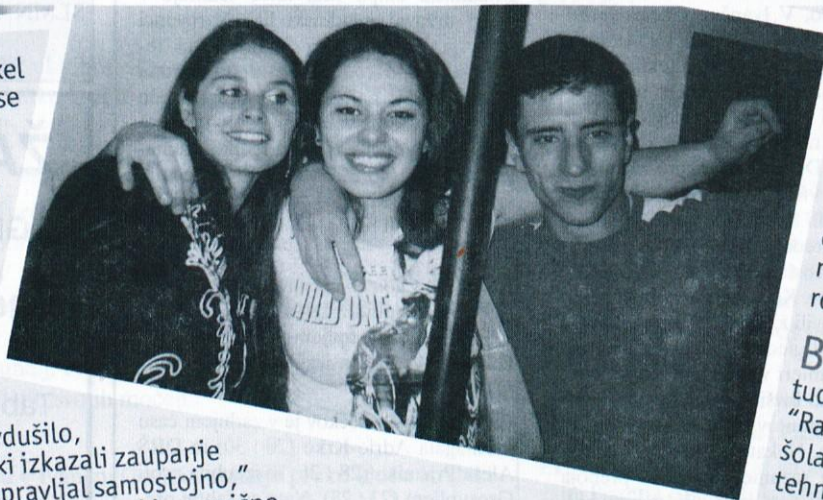
Nekoč
bodo
mojstri



Navdušenje za peko imajo nekateri v družini. Branimir Kovačevič iz Grosupljega ga je podedoval od strica, ki ga je kot izučen pek uvedel v pekarske skrivnosti, dokončno pa je poklic vzljubil, ko je kot štipendist zahajal na prakso v Pekarno Grosuplje. Delo s kruhom in testom ga je tako navdušilo, da se sedaj šola še za živilskega tehnika.

rokometas s pekarsko žlico

Branimir je veliko pekel že v šoli. Z nasmehom se spominja, da so pri pouku včasih napekli toliko izdelkov, da so jih lahko razdelili še drugim dijakom. Največ izkušenj pa je seveda pridobil na praksi v Pekarni Grosuplje.

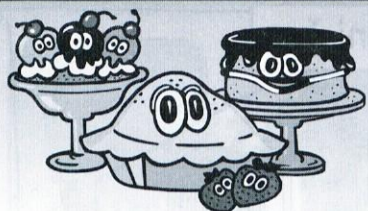


V prostem času se najraje ukvarja s športom. S prijatelji igra košarko in nogomet, nekoč pa je treniral tudi rokomet, zato še vedno z veseljem odigra kakšno tekmo z nekdanjimi soigralci iz rokometnega kluba.

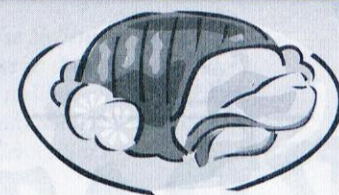
Branimir pa razmišlja tudi o prihodnosti: "Rad bi nadaljeval šolanje in postal živilski tehnik in tako še bolje spoznal delo s testom".

"Najbolj me je navdušilo, da so mi mojstri peki izkazali zaupanje in sem lahko delo opravljal samostojno," pove in doda: "Delo s testom mi je resnično všeč, tako da ga ne bi zamenjal z nobenim drugim."


**Pekarna
Grosuplje**



Gospodinjska stran



Pred nami je dan sv. Matina, ko se mošt spremeni v vino. Stari ljudje še znajo praviti, da ni lepšega in bolj veselega dela na kmetih od žetve pšenice, od košnje mrve in pa od bratve jeseni. Spomin na pretekle trgatve hranijo naše zdravice, posvetne in razigrane, pa tudi pohlevne in pobožne, pač ukrojene po počutju, ki ga je ustvarilo vino. Po vsej Sloveniji je še danes znan samospev vinski trti:

*Na svetu lepše rožce ni,
kot je ta vinska trta.*

*Pozimi spi,
polet cveti,
jesen nam vince daje.*

*Tud druge rožice cveto,
pa vendar tega ne strijo,
lih kakor zna
edina ta,
ki nas je napojila.*



KAKO IZGLEDA RES PRAVA DOLENJSKA TRGATEV

Vaščani so najemali vsako leto nekoga, ki je stražil grozdje, plačali pa so ga v denarju ali vinu. Trgatev je za Dolenjce še danes najlepše opravilo v letu. Praznik, ob katerem je bilo treba zaklati kakšnega prašička in nekaj kokoši. Obirale so dekleta in žene, fantje pa so nosili grozdje v brentah. Vsak brentač je dobil palico, v katero je za vsako brento zarezal zarezo. Grozdje so iz brent stresli v korita, kjer so ga tlačili tudi z nogami. Mošt je tekkel v posodje pod koriti.



Za praznik sv. Martina na mizi ne sme manjkati pečena gos, ob njej pa seveda dobra družba in vrč novega vina. Lahko pa pripravimo tudi druge okusne jedi iz grozdja in novega grozdnega mošta.

GROZDJE

Grozdje lahko pripravimo kot doma iztisnjen sok, v sadnih solatah, z njim obogatimo sirove plošče, primeren je tudi za sadne in sirove kolače. Ne smemo zanemariti trtinah listov, ki jih lahko uporabimo kot živilo: poparjene napolnimo s kozjim sirom in rižem.

Grozdje pospešuje pretakanje seča v ledvicah, mehurju in sečnih poteh, odpravlja bakterije in s tem preprečuje vnetje ledvic in mehurja. Odpravlja tudi zaprtje, odvaja vodo iz telesa in veže maščobe. Grozdje je tudi idealna dieta.

Enotedenska kura z grozdem je idealna jesenska kura za vse pretežke ljudi. Če poleg 0,5 kg svežega grozdja pojemo še ostalih 1000 kalorij iz druge hrane, smo lahko prepričani, da ne bo prišlo do pomanjkanja hranilnih snovi. Tako se naše črevesje razstrupi, izprazni in razkisli.

Grozdje je primerno kot jutranji obrok, ko ga skupaj s ovsenimi kosmiči in banano prelijemo z mlekom in tako uspešno zakorakamo v dan.

GROZDNA TORTA

Testo:

250 g moke, 125 g masla, 1 jajce, 75 g sladkorja, 1 ščepec soli

Nadev:

250 g rdečega grozdja, 250 g belega grozdja, 200 g kisle smetane, 30 g sladkorja, 3 jajca

Moko stresemo na kup, v sredini naredimo luknjo in narežemo mrzlo maslo na kocke ter ga porazdelimo na rob luknje. V sredino ubijemo jajce, dodamo sladkor in sol in na hitro umesimo testo. Oblikujemo kroglo, jo zavijemo v folijo in damo v hladilnik.

Grozdje operemo, velike jagode razpolovimo. Dobro umešamo kisló smetano, sladkor in jajce, na koncu dodamo grozdje.

Pečico segrejemo na 180°C. Okrogel pekač za torto dobro namastimo, testo na tanko razvaljamo ter z njim obložimo pekač in oblikujemo rob.

Nadev razdelimo po testu in pečemo približno 45 minut. Okusno je toplo in hladno.

GOVEJE BRŽOLE V GROZDNEM MOŠTU



Sestavine:

4 bržole po 18 dag, sol in poper, 10 dag puste slanine, ena debela čebula, 3 česnovi stroki, 5 dag masla, 4 dag gladke moke, 5 dl rdečega grozdnega mošta, sesekljan peteršilj za posip, malo masla, črne in bele grozdne jagode za okras

Priprava:

Bržole rahlo potolčemo, z obeh strani začimemo s soljo in poprom ter jih na obeh straneh popečemo. Meso nato vzamemo iz posode in ga na toplem shranimo. V soku od pečenja prepražimo slanino, čebulo in česen, potresemo z moko in zarumenimo. Dolijemo grozdni mošt, dodamo bržole in pokrito na blagem ognju do mehkega zdušimo. Po potrebi dodamo še malo juhe. Bržole ponudimo z omako ter potresemo s peteršiljem in okrasimo z grozdnimi jagodami. Zraven lahko ponudimo testenine, kuhan krompir v koščkih ali pire.

Za vegetarijance

V jesenskem času nas je narava obogatila tudi s kostanjem; mnogi izmed nas pa ne vedo, koliko različnih jedi se lahko pripravi tudi iz teh plodov. Priljubljene so različne kostanjeve kreme, torte, pudingi, pa omake in juhe ...

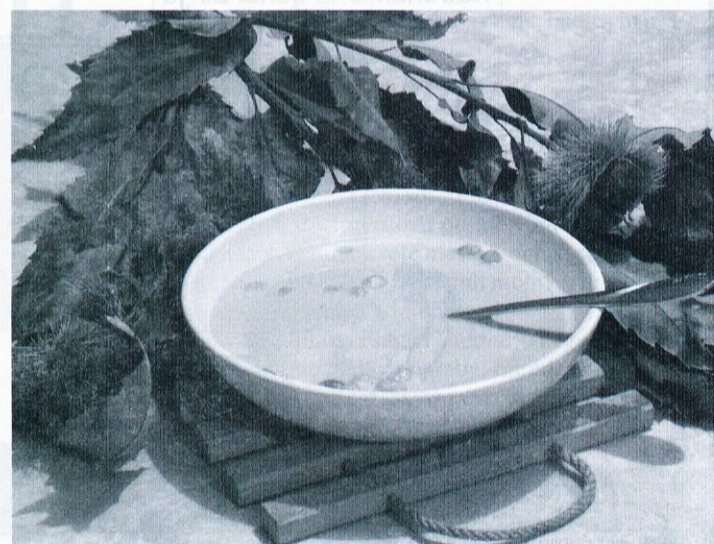
KOSTANJEVA JUHA

Sestavine:

1 kg kostanja, ena čebula, česnov strok, jedilna žlica masla, olje, 4 dl zelenjavne osnove, 2,5 dl sladke smetane, 4 dl vode, malo soli, poper, limonin sok, malo sesekljanih rožmarinovih iglic

Postopek:

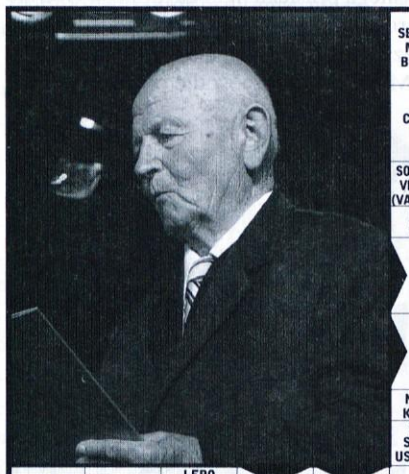
Kostanj spečemo, ga olupimo ter grobo sesekljamo. V loncu močno segrejemo žlico masla in žlico olja, popražimo nasekljano čebulo, česen in kostanj. Nekaj kostanja pustimo za dodatek k juhi. Vse skupaj nekoliko zdušimo. Dolijemo zelenjavno osnovo, 4 dl vode in 2,5 sladke smetane. Pokrito dušimo na blagem ognju 20 minut. Juho nato piriramo ter začimemo s soljo, poprom in limoninim sokom. Vmešamo rožmarinove iglice. Ostali kostanj med mešanjem hrustljivo sprajimo na žlici olja. Juho nalijemo v globoke krožnike ter potresemo s praženim kostanjem.

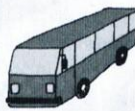



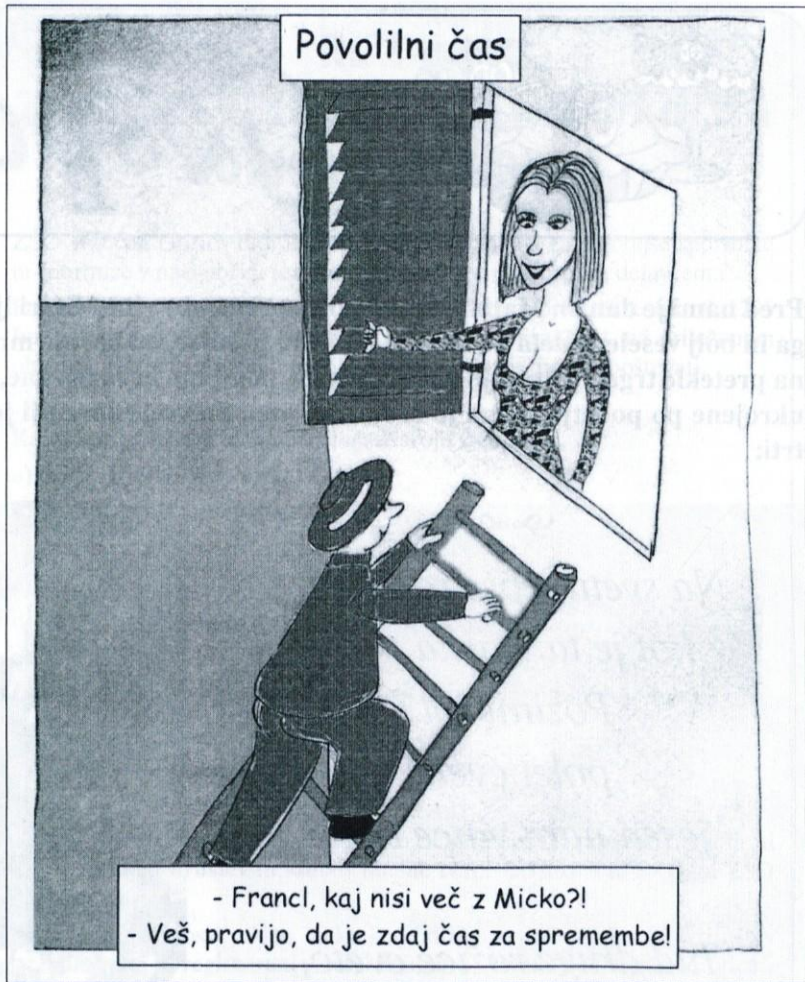
Gospodinjsko stran pripravlja: Nataša Erjavec

KLASJEV KRATKOČASNIK

KRIŽANKA



SESTAVIL MÁRKÓ BOKALÍČ	POLITIČNA ORGANI- ZACIJA	TIP NEKDANJE SREDNJE ŠOLE	PESNICA MUSER	VRSTA SKANDI- NAVSKÉ KRITINE	TVO ŠORLI	MEJNI PREHOD Z ITALIJO	ČOPASTA KOKOS	IGRALKA IZ NEKD. NANIZANKE DINASTIJA (LINDA)	
CENTER									NASLOVNA JUNAKINJA ROMANA ALEKSEJA TOLSTOJA
SOVIJSKA VESOLJKA (VALENTINA) FRANZ KAFKA					MESTO IN REKA NA SV ČESKE				
					FANT, FANTIN				
					LAZ				
	NICOLE KIDMAN ZNAH- STVENA USTANOVA		SANI ZA PREVOZ POŠKODO- VANCA V DOLINO				BELA ZACIMBA SNOV ZA PRIPRAVO BELEZA		
RACUNAL- OBLIKOV. MATEVŽ BOKALÍČ	LASTNOST DOBRE JEDI	LEPO VEDENJE UMOR BRATA		PRISTA- NIŠČE V SRED. VIETNAMU	UNIČE- VALKA ŽELEZA ALEŠ DEBELJAK			BRANE IVANČ VEČJA MOTIKA (NAREČNO)	
OSNOVNA UPRAVNA ENOTA			EDINA EGIPČAN. FARAONKA						
ČLOVEK, KI TEŽKO HODI			BAJESLOV- NA ŽIVAL Z ROGOM NA ČELU, SAMOROG	SL. ZGO- DOVINAR (LOJZE) SPICE PRI KOLESU			AMERIŠKA VESOLJSKA ORGANIZ. MONARH		
OZNAKA UKRAJINE		GLAVNO MESTO GRČIJE ALFI NIPIC			VKOPANJE			STROJ- NIŠKI STROKOV- NJAK	PEVKA KEYS
PREDMET STARINSKE VREDNOSTI				IZVOR, POREKLO			SOVICA IZ PRAVLJICE SVETLANE MAKAROVIC		
NEPRE- KINJEN DELOVNI ČAS				RADIJSKA NAPOVE- DOVALKA BOHTE			AFRIŠKI VELETOK MALI SRPAN		
OLIVER MLAKAR	GOROVJE V AVSTRJI AMERICI			POKOJNI LATVLSKI ŠAHIST (MIHAIL)			BIZMUT ITAL. PEVKA (GIANNA)		
SOTVOREC INTELEK- TUALNEGA DELA				ŠPANJLA PRIMORSKI KRAJ POD VIADUKTOM	MLAD BIK KARTING				
NEPOPUST- LJIVOST V NEGAT. SMISLU			AVSTRJ. LIRIK TRAKL			RIMSKI HIŠNI BOGOVI POGONSKI STROJ			
									NAVJEČJI DEŠNI PRITOK VOLGE
				KLAS PRI OVŠU IN PROSU			NEKD. JAP. DRŽAVNIK (HIROBUMI) DELNIŠKA DRUŽBA		
				ŠESTI SKLON					
				JABOLKO ALI HRUŠKA S TRDIM, ČVRSTIM MESOM					

KVIZ

- Kateri vitamin najbolj »sovraži« gripo?
 - vitamin A
 - vitamin B
 - vitamin C
 - vitamin E
- Izberi oblačilo, ki ima najmanj posrečeno ime.
 - hlače
 - srajca
 - telovnik
- Katera obrt je najbolj povezana s kameno dobo?
 - mlinarska
 - mizarska
 - kovaška
- Kdo je pripomogel h gradnji samostanskega obzidja v Stični?
 - Madžari
 - Turki
 - Hrvati
- Koliko vratnih vretenc ima žirafa?
 - več kot človek
 - manj kot človek
 - enako kot človek
- Koliko meri najvišji vrh v naši občini?
- Kolikokrat je Cankar govoril s Prešernom?
 - večkrat
 - enkrat
 - nobenkrat.

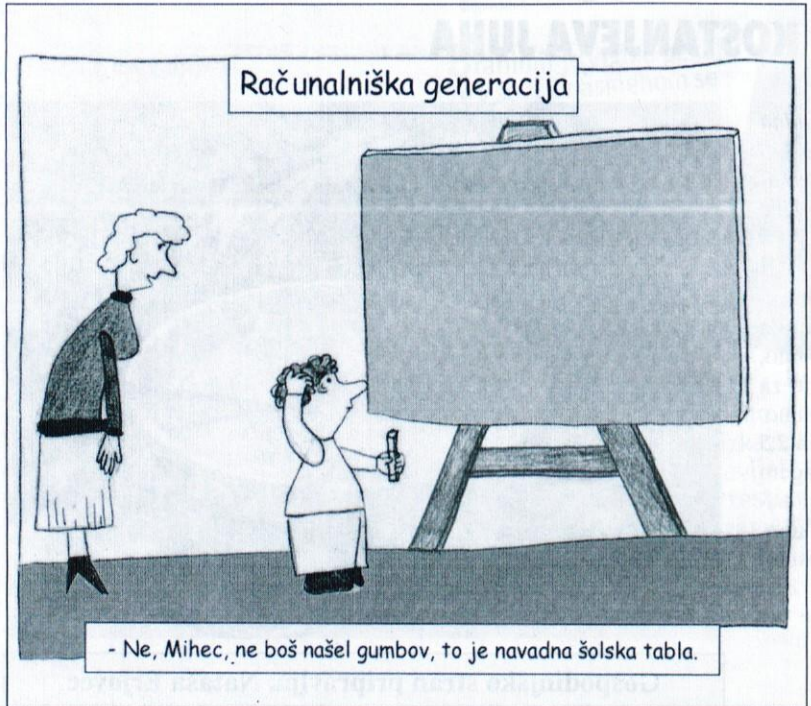
LAHKA KRIŽANKA

(Z JESENSKIM POPUSTOM)

Rešena križanka nas bo v poudarjenem navpičnem stolpcu poučila, katerega svetnika imamo v novembru najrajši.

J				
				L J
		R		
			T	
			M	
C				
			T	

- VODORAVNO:
- kotanja
 - pogosta cvetlica
 - prostor okoli hiše
 - vinska rastlina
 - podnebje
 - Vinko
 - del telesa



SMEŠNICA

Tine sreča na cesti prijatelja Toneta in mu pove, da je dobil sina. »Veš, čisto meni je podoben,« ves žareč pristavi na koncu. Tone pa: »Eh, ne ženi si tega tako k srcu, samo da je zdrav.«

UGANKE ŠALJIVKE

- Kateri les je najtežji?
- Brez setve zraste, pa se vsak dan žanje.
- Kdo ima dela vedno čez glavo?
- Pridno pometa, a nikoli ne terja plačila.
- Na miru stoji, pa dosti ulovi.

ODGOVORI: 1. beraška paliča, 2. brada, 3. klobučar, 4. veter, 5. pajkova mreža



ZAHVALA

Po dolgi in hudi bolezni se je od nas poslovil mož in oče

JOŽE OMAHEN

Iskreno se zahvaljujemo gospodu p. Janezu Novaku iz Stične za lepo opravljen obred, Komunalni in pokopalski službi Srebrniče Novo mesto, domu starejših občanov Novo mesto, Varstveno delovnemu centru Novo mesto, skupini Vera in luč iz Stične, molitvenim skupinam, dializnima centroma Črnuče in Novo mesto, osebju Kliničnega centra, patronažni službi, reševalcem in taksistom za prevoz, sodelavcem iz Livarja in vsem, ki ste darovali za maše in sveče ter ga pospremili na zadnji poti.

žena Marinka in sin Jože



*Prazen dom je dvorišče,
moje oko zaman te išče.
Solza, žalost in bolečina
te zbudila ni,
ostala je le praznina,
ki boli.*

ZAHVALA

Ob smrti moje žene

FRANČIŠKE KONČAR

z Vrha pri Sobračah

se najlepše zahvaljujem gospodoma Stanetu Kerinu in Jožetu Koželju, pogrebce in Perparjevim, pevcem, sosedom Zupančičevim in Hribovim. Hvala za izrečeno sožalje, cvetje, maše, darove za dobre namene in za spremstvo na njeni zadnji poti.

mož Tone



*Vse življenje si garal,
vse za dobro si nam dal,
v naših srcih ti naprej živiš,
zato pot nas vodi tja,
kjer v tišini spiš.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi brata

FRANCETA MIŠMAŠA

se KOŠČIČKOVI iz Višenj zahvaljujemo vsem, ki ste mu izkazali spoštovanje, nam izrazili sožalje, darovali za svete maše, cvetje in sveče ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala gospodu župniku Franciju Vidmarju za lepo opravljen obred, ambruškemu oktetu za ubrano petje in Perparjevim. Zahvala tudi gasilcem za spremstvo na njegovi zadnji poti in za lepe poslovilne besede ob odprtem grobu.

Žalujoci vsi njegovi



*Ne sodite,
da ne boste sojeni ...
(MT 7,1)*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega dedka

JOŽETA JAMNIKA

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, za dober namen in za svete maše ter ga v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebej hvala gospodoma Jožetu Koželju in Jožetu Erjavcu za lepo opravljen obred, pevcem za ganljivo zapete žalostinke, gospe Ovnovi, Perparjevim in Društvu gojiteljev malih pasemskih živali Ivančna Gorica ter sodelavcem strica Jureta za darovano cvetje in pomoč.

Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in boste še naprej v svojem srcu nosili spomin nanj.

*vnuk Sebastjan
in ostalo sorodstvo*



*Ko moči me bodo zapustile in roke,
vedno delavne, obmirovale,
žalujte tiho, dragi moji,
privoščite mi pokoj – vse je dokončano.*

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je tiho in mirno zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

ALOJZ ČOŽ

z Dobrave nad Stično

Zahvaljujemo se Zdravstvenemu domu Ivančna Gorica, posebej dr. Janezu Zupančiču, za zdravljenje in lajšanje bolečin ter sosedom in znancem, ki so ga med boleznijo obiskovali na domu.

Zahvaljujemo se tudi vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečeno sožalje, sveče, rože, darove za cerkev in maše ter vsem, ki ste ga prišli pokropiti in ga spremit na njegovi zadnji poti.

Posebej hvala lovskega društva ter njihovega govorniku, društvu upokojencev Stična in gospodu Tonetu Zaletelju, kaplanu p. Maksimiljanu, cerkvenemu pevskemu zboru ter njihovega organistu.

Vsi njegovi



ZAHVALA

Ob izgubi moža, očeta in dedija

ALOJZA GRABLJEVCA

iz Ivančne Gorice

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sovaščanom, prijateljem in znancem za izraženo sožalje, darovano cvetje in sveče, svete maše in prispevke za dober namen.

Še posebej hvala vsem vaščanom za nesebično pomoč v težkih trenutkih.

Iskrena hvala gospodu dr. Kastelcu in sestri ge. Ivi za predano in požrtvovalno pomoč med njegovo boleznijo.

Hvala predstavnikom PGD Hudo – Ivančna Gorica, Društva upokojencev in sosedov za tople besede slovesa, pa tudi pevcem za občuteno zapete pesmi.

Zahvaljujemo se duhovniku gospodu Šinku za lepo opravljen pogrebni obred in župniku gospodu Kastelcu za besede tolažbe in upanja.

Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi



*Odvzela nogam mojim si korak,
v možganih iskre misli si ugasnila
in tvoja temna in skrivnostna krila
me zagnila so v večni mrak.
(Alojz Gradnik)*

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, ata in stari ata

JANEZ BLATNIK

po domače Žingarjev Ivan iz Kriške vasi

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in sovaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče, tolažbo ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

Posebej se zahvaljujemo dr. Zupančiču in ostalemu osebju Zdravstvenega doma Ivančna Gorica, osebju Doma starejših občanov Trebnje, gospodu župniku za obred, pevcem za lepo zapete pesmi in Novakovim za vse pogrebne storitve.

Vsi njegovi



*Dragi ata!
Za nas, ki te imamo radi, nisi umrl.
Samo tako, tako daleč si odšel ...*

ZAHVALA

Ob prerani izgubi moža in očeta

AVGUŠTINA ERJAVCA

iz Ivančne Gorice

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, krajanom, prijateljem, sodelavcem Dela – TČR, d.d. Ljubljana in znancem, ki ste ga pospremili na zadnji poti, se poslovili s cvetjem in svečami ter izrazili pisna in ustna sožalja. Posebno zahvalo izrekamo tovarišu Stanetu Klemenčiču za pomoč v najtežjih trenutkih in tovarišu Cirilu Jurčiču za spoštljivo izrečene besede ob grobu.

Hvala vsem praporašem, Krajevni organizaciji ZZBNOV Ivančna Gorica-Muljava, Območnemu združenju ZZBNOV Grosuplje, Območni organizaciji VVI Grosuplje, Društvu upokojencev Ivančna Gorica in Gasilskemu društvu Ivančna Gorica za častno spremstvo.

Vsakemu, ki nosi v sebi toplo misel nanj, še enkrat hvala.
Žalujoci: žena Olga in hči Tatjana z družino



*Skrb in trpljenje
vaše je bilo življenje.
Telo zdaj v grobu spi,
v nebesih pa dobri Bog
za vas skrbi.*

ZAHVALA

Za vedno nas je zapustila naša dobra mama, babica in prababica

JOŽEFA KRIŽMAN

iz Valične vasi

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sovaščanom in znancem, ki ste se prišli posloviti od nje v mrliško vežico, vsem, ki ste darovali zanjo svete maše, vsem, ki ste prinesli cvetje in sveče, vsem, ki ste ji namenili molitve, in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Posebna zahvala župniku Francu Vidmarju in gospodu Jožetu Plutu za občutno voden pogrebni obred.

Lepo se zahvaljujemo zagraškim pevcem, zborovodji ter organistu Robertu Kohku in družini Perpar. Lepa hvala tudi Alojzu Mavru za lepo vaško zvonjenje.

Najlepša hvala Davorinu Kastelcu, dr. med., in drugemu osebju ZD Ivančna Gorica za dolgoletno zdravljenje.

Žalujoci: vsi njeni

*Kogar imaš rad, nikoli ne umre,
samo daleč je ...*

ZAHVALA

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so našega dragega moža, očeta in dedka

ANTONA ANTONČIČA

iz Ivančne Gorice

pospremili na zadnji poti, se zahvaljujemo za izrečena pisna in ustna sožalja, darovano cvetje in sveče. Zahvala policistom Policijske postaje Grosuplje in upokojencem Policijskega oddelka v Ivančni Gorici, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvala klubu Maksa Perca, Klubu upokojencev Ivančna Gorica, družini Perpar, in gospodu Branku Zupanu za iskrene in ganljive besede slovesa. Zahvala sosedom, še posebej pa gospodu Boštjanu Bregarju, za nesebično pomoč in tolažbo v težkih trenutkih slovesa.

Vsi njegovi



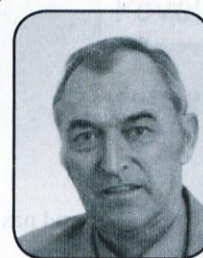
ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše Taje

MARIJE KRALJ

se zahvaljujemo vsem njenim sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem, ki ste ji izkazali spoštovanje na njeni zadnji poti, se poslovili s cvetjem in svečami ter izrazili ustna in pisna sožalja. Hvala gospe Cilenšek in gospodu Klemenčiču za ganljivo izrečene besede slovesa, hvala Stiškemu kvartetu, gospodu župniku Kastelico in Perparjevim. Ostala je praznina in dragocen spomin na vse lepe trenutke.

Vsi njeni



V SPOMIN

MARTINU GROZNIKU

*Je čas življenja in je čas smrti.
Je tudi čas spominov,
ki ne dovolijo pozabiti tistega,
kar je bilo nekoč najdražje.*

Minilo je žalostno leto brez njega. Hvaležni smo vsem, ki ste nam z besedo tolažbe in razumevanja stali ob strani, da smo lažje preživeli ta čas. Hvala vsem, ki z lepo mislijo stojite ob njegovem grobu.

Njegova družina



*Zaspal, predragi si nam oče,
zaprl trudne si oči,
naj Bog odpre ti rajska vrata,
želimo danes tebi vsi.*

*Na veke nismo se ločili,
samo za nekaj kratkih let;
zato ne bomo solz točili,
v nebesih vidimo se spet.
Oj, zbogom, zbogom oče ti ...*

ZAHVALA

Ob prezgodnji in boleči izgubi našega dragega moža, očeta in dedija

FRANCA SKUBICA

iz Dednega Dola

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani. Hvala vsem, ki ste nam ob njegovi smrti izrekli sožalje, besede tolažbe, darovali cvetje, sveče in svete maše ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Iskrena zahvala gospodu župniku Boštjanu Modicu za lepo opravljen pogrebni obred in tolažilne besede.

Hvala vsem njegovim soplevcem cerkvenega pevskega zbora za nepozabno lepo petje ob slovesu. Posebej hvala organistu, gospodu Milanu Jevnikarju, za ganljive poslovilne besede.

Hvala tudi gospodu Pavlu Grozniku za poslednje slovo ob grobu, v katerem je poudaril duhovne vrednote, ki jih je pokojni oče cenil, po njih živel in nam s tem dajal zgled.

Vsi njegovi



*Prazen je dom in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Odšel si tja, kjer ni solza,
kjer ni trpljenja ne gorja.
Ni več tvojega nasmeha,
le trud in delo tvojih rok ostaja,
v srcih naših boš ostal
in v življenju nam ob strani stal.*

ZAHVALA

Ob bridki izgubi ljubega, dobrega moža, atija, ata, brata in strica

AVGUŠTINA RUSA st.

po domače Tončkovega Gusteljna iz Doba

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala za izrečene besede sožalja, darovano cvetje, sveče, darove za svete maše in dober namen.

Posebna zahvala zdravniškemu osebju na Golniku, ki mu je tako skrbno lajšalo zadnje ure njegovega življenja. Iskrena hvala tudi župniku Kerinu za lepo opravljen obred. Hvala vsem, ki ste ga cenili v njegovem delu in življenju ter ga boste ohranili v lepem spomину.

Vsi njegovi:

žena Marija, hčerki Marinka in Darinka, sin Avguštin ter vnučki Klemen, Denis, Alenka, Blaž, Jasmina, Boris, Matej ter Katarinca.

ŠTEVILKE, KI JIH POTREBUJETE

Zdravstveni dom Ivančna Gorica:

splošna ambulanta 01/ 781 90 08
otroški dispanzer 01/ 781 90 03
ginekološka ambulanta 01/ 781 90 15

dežurna služba 050 624 071

Zobozdravstvena ambulanta: 01/ 781 90 16
01/ 786 9017

Ortodont 01/ 781 90 33

Lekarna 01/ 787 71 53

Policijska postaja Grosuplje 01/786 31 22

Policijska pisarna v Ivančni Gorici 01/ 787 84 02

Veterinarska postaja
v Ivančni Gorici 01/ 787 71 11

Železniška postaja 01/ 291 59 33

Občina Ivančna Gorica 01/ 787 76 97
01/ 787 83 85

Upravna enota Grosuplje 01/ 781 09 00

Krajevni urad Ivančna Gorica 01/ 786 95 10

Center za socialno delo Grosuplje 01/781 80 50

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije,
kmetijska svetovalna služba,
enota Ivančna Gorica 01/ 786 93 10

OBČINSKE POSTAVE V STARIH ČASIH

Kako se z državnih in cesarskih cest sneg spravlja

Da prehod s kraja v kraj ostane odprt, treba je z državnih ali cesarskih cest sneg spravljeti. Dolžnost to storiti imajo tiste občine in grajščine, po katerih cesta gre.

Od tega določila odstopa se ondi, kjer bi potreba po delavcih presegla ondotne možnosti, na primer v gorah ali ob vodah.

Župani in grajščaki, katerih občine in grajščine so dolžne sneg skidati s ceste, skupaj razmejičijo, kateri kos pota bodo ocedili.

Pri tem, kateri cestni kos naj se posameznim občinam in grajščinam odkaže, je treba gledati na število ljudstva in na daljavo med kraji.

Za kidanje snega z državnih in cesarskih cest daje se povračilo iz

državno-cestnega zaloga.

Povračilo se po dnini, kakoršna je po zimi v navadi, županom in grajščakom izroča v delitev.

Lenuhom se ne izplačuje cela dnina. Tem pristoji samo opravljenemu delu primerno povračilo.

V delovni čas se šteje tudi hoja do ceste, ako traja več kot pol ure.

Ako ide cesta skozi sklenjen kraj, se mora sneg s takega kosa zastoj spraviti.

Občine in grajščine morajo natanko izpolniti, kar je tu ukazano.

Na Dunaji, 2. dne januarja meseca 1878.

Franc Jožef, cesar, s. r.

POGREBNE STORITVE - JANEZ PERPAR S.P.

Zaboršt 16, Šentvid pri Stični, tel.: 041 785 113 in 041 647 380



Siva stran



Ljudje z začetka preteklega stoletja



(1900 – 1920)



JOŽE FINK IZ ZNOJIL



Prijatelj Simon, sodelavec v uredništvu in nekdanji vaščan Znojil, mi je zaupal, da v vasi večkrat sreča Znojilčana Jožeta, ki po njegovem zanesljivo sodi v generacijo devetdesetletnikov. »Je prijazen gospod in poln življenja. Pojdi tja in se prepričaj,« mi je predlagal. Šel sem in videl, da je tisto o prijaznosti in vitalnosti vse res, in še več. Le nekaj ni držalo: Jože jih letošnje poletje, ko sem bil tam, še ni imel devetdeset – do častitljivega jubileja sta mu manjkala dva meseca. Zategadelj sem ondan znova potrkal na Jožetova vrata v Znojilah. Prijazno me je sprejel in mi povedal marsikaj zanimivega iz svojega dolgega življenja.

Francka, France, Jože, Slavko, Mica, Angela, Rude, Rezka in Zofka – devet otrok je premogla Štrakljeva družina v Spodnjih Znojilah

v prvi četrtini preteklega stoletja. Skoraj preveč za majhno domačijo. Starša sta bila nadvse pridna in otroci so poprijeli, pa je nekako šlo skozi. Oče so delo na domačiji dopolnjevali s priložnostnim delom, največ pri zidarjih, mati pa so nekaj prepotrebnege cvenka zaslužili s košarjenjem.

Iz naštevka lahko povzamemo, da je bil naš slavjenec Jože med otroki tretji po vrsti. Na svet je prijal desetega avgusta, štirinajstega leta. To je bilo v času, ko so poleg malega Jožeta jokali tudi drugi – ravno tedaj se je namreč začela prva svetovna vojna in z njo trpljenje, ki ga je povzročila. Jože za te hude čase kajpak vé le iz pripovedovanja drugih. Spominja pa se ruskih vojnih ujetnikov. Ti so po naših vaseh pomagali pri delu, namesto domačih fantov in mož, ki so se morali iti vojskovat. Celu apnenico so pomagali zložiti. Toda ponoči so ob zakurjeni napravi zaspali in ugasla apnenica je bila zanič.

Jožetov oče France so bili zaradi bolehnosti »frajani«, to se pravi oproščeni vojskovanja. Dokler so bili živi, je še kar šlo. Po njihovi prezgodnji smrti pa so vsa družinska bremena prešla na materina ramena. Toda zmogli so jih: nekaj s preudarnim gospodarjenjem, še boj pa zato, ker so bili vajeni trdega dela in skromnega življenja. Poskrbeli so, da so se domala vsi njuni otroci izučili kakšnega rokodelstva in tako prišli do kruha. Naš slavjenec Jože je postal čevljar. Čevljarstvo je sprva vlekkel pri mojstru, ki je kot begunec s Primorskega ostal na Krki, učenje pa je zaključil pri mojstru Nedohu v Šentvidu. Po končani učni dobi je kot pomočnik najprej delal pri mojstru Zgoncu v Stični, nato pa kot samostojen obrtnik na domu v Znojilah. V tem času sta z bratom Rudolfom skupaj kupila opustelo domačijo v Zgornjih Znojilah, si jo razdelila in si začela urejati vsak svoje domovanje.

Jože se je kmalu potem oženil. Za skupno življenjsko pot sta se domenišla s Pepco Grm, Ovničkovo iz Krške vasi. Toda že slabo leto po veselem dogodku se je začela nova svetovna vojna in spokojnega življenja je bilo konec. Leta dvainštiridesetega so Italijani več vaščanov Znojil in okoliških vasi odpeljali v internacijo. To je bila kazen za partizanski napad na italijansko vojaško kolono med Muljavo in Krko. Jožetu so poleg tega očitali, da je partizanom popravljalu obuvala. Internirali so tudi ženo Pepco in jo namestili v istem taborišču, tako da sta se tu in tam lahko videla skozi bodečo mrežo.

Po italijanski kapitulaciji sta se zakonca nastanila v Ljubljani, kajti njun dom v Znojilah je bil zaradi vojne razdejan. V Ljubljani je bil Jože v več službah: najprej pri železnici, nato dalj časa pri čevljarstvu mojstru Vogrinu, nazadnje pa se je zaposlil na Stomatološki kliniki kot vzdrževalec. Jože se je namreč že od mladih nog poleg čevljarstva zanimal tudi za druge dejavnosti in si tako pridobil široko znanje in spretnosti.

Pred nekaj desetletji sta zakonca začutila potrebo po vrnitvi v rodne kraje in začela sta postopoma urejati predvojni dom v Znojilah. Ko je bilo dovolj postorjeno, sta se ondi stalno naselila. Na njunem »novem« domu ju pogosto obiščejo sin Jože, snaha Ani ter vnukinji Mateja in Maja iz Ljubljane in postorijo, kar je treba v hiši in okoli nje.

Naš devetdesetletnik Jože Fink iz Znojil je kljub letom še čil in zdravega duha. Skupaj s sinovo družino je v veliko oporo ženi Pepci, ki je, čeprav nekaj mlajša, manj trdnega zdravja.

Vsi Klasjevi želimo korenjaškemu devetdesetletniku Jožetu vse najboljše in mu kličemo: »Še na mnoga leta!«

Klasjev Polde

Kje so tiste vodice, ki so včasih bile



POZABLJENE VODE

VREJŽGOV KUKEL

Severovzhodno od Petrušnje vasi je nekaj zanimivih in nenavadnih vodnih pojavov. Enemu izmed njih pravijo Vrejžgov kukel. To je stoječa voda, ležeča na skalni vzpetini. Pridevniški del imena je povzet po zemljiškem lastniku Vrejžgu, samostalniški pa je izvirno bolj zagoneten. Po mojem ta del imena izhaja iz oblike vzpetine, ki spominja na grbo ali puklo – torej Vrejžgov pukel. Morda pa je kukel zelo staro ime za manj pogost tip vodnega vira. Vodni vir je skrivnosten, ker se nahaja prav na vrhu skalnega grička in nikoli ne presahne.

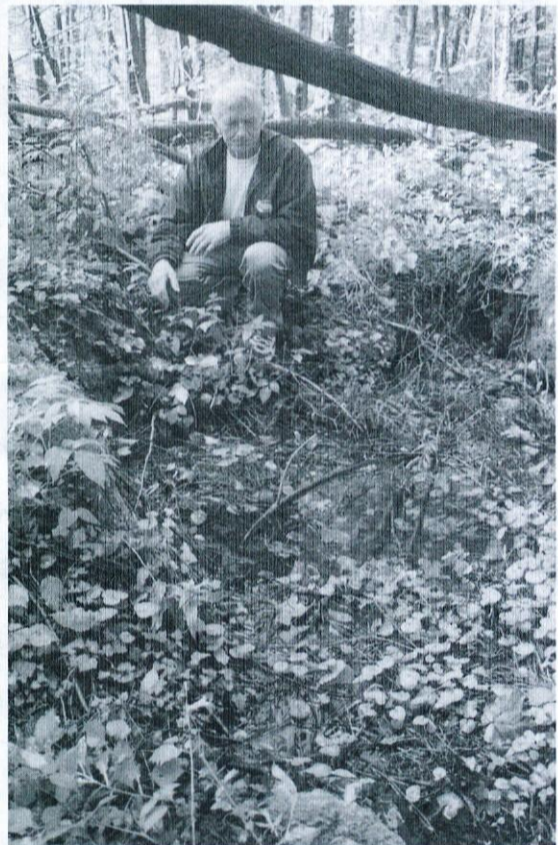
V preteklosti so vaščani Petrušnje vasi in okoliških zaselkov vodo uporabljali za posebne namene. Z njo so gospodinje umivale močno »zašmirano« posodo,

zlasti tisto, v kateri so kuhali svinjsko krmo. Tone Vencelj iz Šentvida, ki me je prijazno pospremil do »kukla«, se ne spominja, da bi voda kdaj presahnila, kar pomeni, da nekaj moče najbrž prihaja tudi iz tal. Tone se prav tako ne spominja, da bi to vodo kdaj uživali.

V vodno kotanjo pada vejevje in listje. Ker vodnega vira že dve desetletji nihče ne čisti, se počasi zarašča in izginja. Še kako desetletje in vode v Vrejžgovem kuklu ne bo več.

Zategadelj je prav, da spomin na nekdanji vodni vir ohranimo vsaj s pisano besedo.

Leopold S.



Toneta sem poprosil, da se je sklonil k vodi. Tako z njegovo pomočjo tudi na sliki lahko dojamemo velikost vodne kotanje.

IZ ZAKLADNICE NAŠIH DOMOV

Kdor obdeluje kaj polja, se je v jesenskih mesecih prav gotovo srečal s tem delovnim pripomočkom. Cenjeni sodelavci našega kotička, zapišite, kako temu ročnemu orodju pravite pri vas doma in za kaj ga uporabljate. Čim več imen, tem bolje. Poročilo čim prej pošljite na uredništvo Klasja, kajti novoletni čas, ko obračunamo »colngo«, se približuje z naglimi koraki. Iskreno se veselim srečanja z vami.

Leopold



Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje, d.o.o.

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA

vam nudimo:

- izdelavo "urbanističnega dela" posebnega dela projekta lokacijska dokumentacija po starih predpisih
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja Najdete nas na
Taborški cesti 3 v Grosuplju
In po telefonu
(01) 781-03-20 ali (01) 781-03-28

VREMENSKA PREROKOVANJA ZA LISTOPAD (NOVEMBER)

Cecilije grmenje, dobre letine znamenje.

Kakršno je na Lenartovo, tako do božiča bo.

Če na mrtvih dan dež, vreme po snegu diši.

Če sveti Martin sonce ima, kmalu zima prikrevsa.

Po soncu svetega Martina pride sneg in zmrzlina.

"SEVERNA" STRAN



* ZA DOBRU VOLJO *

KAKO JE OČE MATEVŽ OTROKOM ŽEMLJE SNEDEL



Praden je skozi naše kraje stekla železnica, so ljudje hodili po svetu peš ali z vozmi. Pri nas so večinoma potovali v Ljubljano. Malone v vsaki večji vasi je bil kak vozataj, »specializiran« za potniški promet. Na lojtrni voz je pribil nekaj širokih desk za sedala, zadaj je zaplankal prostor za prtljago – in voz je bil napravljen.

Na ta način je potoval v stolno mesto dežele Kranjske tudi bajtar Preklarjev Matevž. Že pred nekaj tedni si je bil rezerviral sedež na lojtrniku furmana Jožlja. Zgodaj jutraj mu je žena potisnila v cekar vrečko fižola, nekaj jajc, kepo masla in dve oskubeni kokoši, ki zaradi starosti nista več nesli. Matevž je na trgu vse to

pretopil v denar in zanj nabral »štacunar-ske« robe za čez zimo. Za zadnjih deset krajcarjev je pri peku kupil pet žemlj, za vsakega otroka eno. Jim je bil za sveto obljubil, da jih bo prinesel, ko so tako pridno pasli krave in pobirali krompir.

Na poti domov je Matevž sedel poleg potovke Kramarjeve Mice. Bil je lačen, zato je poželjivo pogledoval sopotnico, ki je hrustala lepo zapečene žemljice in hvalila, kako so dobre. Mica je to opazila in ga vprašala: »Matevž, bi še ti katero?« »Bi, bi, kruha se ni za branit,« je bil Matevž navdušen. Mica se je stegnila nazaj in dala Matevžu žemljico. To se je na poti proti domu še štirikrat ponovilo in Ma-

tevž se je vselej lepo zahvalil in dodal, da bo že bog poplačal to dobroto: če ne na tem, pa na onem svetu.

Ko so sredi vasi potniki zlezli z voza, se je Matevž strahoma zazrl v cekar in vprašal: »Za božjo voljo, kje pa so moje žemlje?« »Hja, snedel si jih,« je ravnodušno odgovorila Mica, »kaj si mislil, da sem ti moje dajala? Bodi pameten!«

Tako so tisto jesen Preklarjevi otroci ostali brez zasluženih žemljic. V tolažbo jim je oče obljubil, da bo drugo leto vsakemu prinesel dve žemljici, in to trikrat zapre-mej. Nobena Mica ga ne bo pretentala.

L S



VZROKI ZA ZGODNEJŠI ZATON METNAJSKEGA TRIMOŽJA

V primerjavi z Dražanskim Trimožjem, ki je ostalo v duhovnem in zdravilskem pomenu dejavno malone do današnjih dni, je Metnajska Trimožje, razen ohranjenega imena, dokaj zgodaj utonilo v pozabo. O razlogih za ta pojav lahko le domnevamo. Eden od pomembnejših je bližina stiškega verskega središča. Ondi je bilo že v naravoverskem (predkrščanskem) obdobju pomembno svetišče svete (šajnate) Tice. Zelo verjetno je že v pozni rimski dobi svetišče postopoma dobivalo krščanske poteze. Tě so se s prihodom menihov v sredini srednjega veka še okrepile in postopoma skoraj povsem prekrile sledove naravoverja (poganstva). O številnih drugih dokazilih, ki govorijo o naravoverskem izhodišču stiškega verskega središča, se bomo pogovorili ob drugi priliki.

Iz primerov v drugih krajih na Slovenskem smemo domnevati, da je tudi v našem primeru izkoreninjanje ostankov starega verovanja potekalo načrtno, morda tudi nasilno. Naj navedem samo en primer: Okoli leta 1300 je kanonik Ulrik iz Čedadada zbral nekaj gorečih somišljenikov, ki so s kamenjem zasuli čašeni studenec in tako preprečili malikovanje prebivalcev iz odročne vasi. Drevo, ki je raslo nad studencem, pa so izruvali s koreninami vred in tako zbrisali vse sledove oboževane vode.

V našem primeru so verjetno kot nadomestilo za »prepovedano« vodo našli nov izvir z zdravilnimi lastnostmi in ga imenovali Studenec svetega Frančiška. Izvir leži dober kilometer južneje od Metnajskega Drmožnika (Trimožnika) v zaselku Potok. Pri starejših okoličanin

je bolj znan pod imenom Frančiškova voda. V zgodnjem srednjem veku so mnoge oboževane vode »pokristjanili«. To pomeni, da so ob njih zgradili krščanska znamenja – večinoma kapelice in cerkvice. Poznamo pa tudi primere, ko so ob pomembnejših »svetih« vodah nastala večja krščanska središča, imenovana prafare.



V srednjem veku so ob izviru svetega Frančiška postavili kamnito skulpturo s krščanskimi simboli. Nekoliko poškodovano kamnito znamenje so našli pogreznjeno v močvirje in ga danes hranijo v Verskem muzeju Stična.



LXII. REKORD: BOGATA BERA DELOVNIH UR

V Klasjevo knjigo rekordov smo vpisali že vse mogoče dosežke, vredne spomina. Rekordnega števila prostovoljnih delovnih ur pa vendarle še nismo imeli. Tak rekord je dosegel Jože Kuhelj z Vira. Ko so pred desetletjem in pol v Stični gradili nov gasilski dom, so mnogi člani društva opravili veliko ur prostovoljnega dela. Vse pa je v tem pogledu prekosil

gospod Jože, ki je v času gradnje opravil celih 1667 prostovoljnih delovnih ur. Lotil se je vsega od kraja – od priprave gradbenega materiala in njegovega raztovaranja do preskrbe z okrepčili za delavce. Včasih je bil malone cele dneve na gradbišču. Številne ure na sestankih in podobnih opravilih kajpak tu niso vštete. Za svoje požrtvovalno delo je Jože dobil več priznanj gasilske organizacije. Mi pa ga zaradi tega imenujemo za Klasjevega rekorderja, kar tudi ni mačji kašelj. Čestitamo. Naš rekorder posebej poudarja, da njegovo delo ne bi kaj dosti zaleglo, če ne bi celoten projekt vodilo požrtvovalno vodstvo gasilske organizacije ob vsestranski podpori vsega članstva.

Verjamemo, da ima med našimi bralci še kdo lep dosežek v opravljenem prostovoljnem delu, ki bi ga veljalo »orekorditi«. Sporočite, bomo zapisali! Velja? Velja!

L S

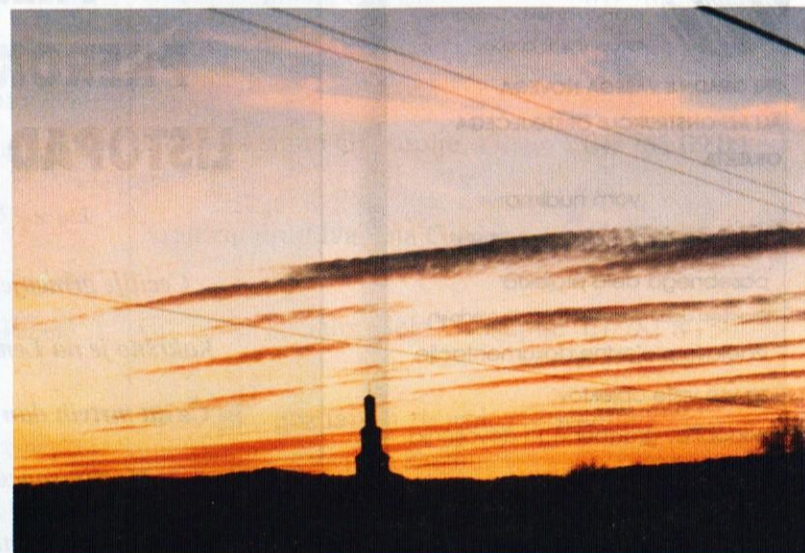
»OBLAKI SO RDEČI«

»Oblaki so rdeči, kaj nek pomenijo? Da vsi ti mladi fantje na vojsko pojdejo!«

Iz besedila otožne in nadvse lepe narodne pesmi lahko razberemo, da so ljudje še nedavno tega verjeli v preroško poslanstvo krvavordeče večerne zarje in drugih nebesnih pojavov, na primer značilno oblikovanih oblakov, zvezdnih utrinkov in zvezd repatic. Zlasti slednje so skoraj zagotovo pomenile krvavo vojno. Ker so bile vojske (dandanes jim pravimo vojne) že od nekdaj pogosta sestavina medčloveških odnosov, teh znamenj ni bilo težko vzročno povezati z znamenji na nebu.

S fizikalnega stališča krvavordečo zarjo povezujemo z nizko lego sonca, katerega žarki na ta način prehajajo skozi debelejšje plasti zraka. Tě pa prepuščajo le svetlobne sestavine, ki jih naše oko zazna kot rdečerumeno svetlobo. Pri tem kajpak sodelujejo še drugi svetlobni pojavi na nebu. Kljub tej razlagi nas močno obarvana rdeča zarja še vedno presune, še posebej, če smo rahločutne narave in osamljeni.

L S



Rdeča zarja nad pogorjem Polževo. V ožarjeno nebo kipi zvonik ivanške cerkve.

PODLISTEK



NAŠI KRAJI



V PRETEKLOSTI



LEOPOLD SEVER